

การประชุมวิชาการ สุราระดับชาติ ครั้งที่ 13

พระราชบัญญัติควบคุม
เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ฉบับใหม่:
ก้าวข้ามจุดบกพร่อง
มุ่งสู่เป้าหมายที่ยั่งยืน

"New Alcohol Control Act:
Move the promises, fix the flaws"

14 - 15 พฤศจิกายน 2567

ณ โรงแรมมิราเคิล แกรนด์ คอนเวนชัน กรุงเทพมหานคร

การประชุมวิชาการสุราระดับชาติ ครั้งที่ 13

พระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ฉบับใหม่: ก้าวข้ามจุดบกพร่อง มุ่งสู่เป้าหมายที่ยั่งยืน

(New Alcohol Control Act: Move the promises, fix the flaws)

วันที่ 14 - 15 พฤศจิกายน 2567

ณ ห้องแกรนด์บอลรูม ชั้น 4 โรงแรมมิราเคิล แกรนด์ คอนเวนชัน กรุงเทพมหานคร

ผู้สนับสนุนการประชุมวิชาการสุราระดับชาติ ครั้งที่ 13

ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา (ศวส.)

คณะแพทยศาสตร์
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

สำนักงานกองทุนสนับสนุน
การสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)

คำกล่าวเปิดงานประชุมวิชาการสุราระดับชาติ ครั้งที่ 13

โดย นพ.สุรเชษฐ์ สถิตนิรามัย

รองประธานกรรมการกองทุน สสส. คนที่ 2 และ ประธานคณะกรรมการบริหารแผนคณะที่ 1 สสส.

ท่าน ผู้อำนวยการสำนักสนับสนุนการควบคุมปัจจัยเสี่ยงหลัก ผู้อำนวยการแผนงานศูนย์วิจัยปัญหาสุรา ท่าน วิทยากร และผู้เข้าร่วมประชุมทุกท่าน กระผมรู้สึกเป็นเกียรติและมีความยินดีเป็นอย่างยิ่ง ที่ได้มีโอกาสมาเป็นประธานในพิธีเปิดการประชุมวิชาการสุราระดับชาติ ครั้งที่ 13

สิบสามครั้งของการประชุมนี้ ดูเหมือนเราผ่านเรื่องราวต่าง ๆ มากมาย ทั้งเรื่องที่น่ายินดี เรื่องที่น่ากังวล และเรื่องที่เราควรเรียนรู้จากสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป ก่อนอื่นผมต้องขอขอบคุณทุกๆ ท่าน ณ ที่แห่งนี้ และหลาย ๆ ท่าน ที่มีส่วนทำให้งานขับเคลื่อนประเด็นสุรากับเรื่องสุขภาพของคนไทยก้าวมาถึงจุดหนึ่งที่กำลังจะมีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นอีกครั้งของพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551 ซึ่งเข้าสู่กระบวนการปรับปรุงกฎหมาย เพื่อให้ทันต่อกระแสการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี เศรษฐกิจ และสังคม

การพิจารณาร่างกฎหมายฉบับนี้สะท้อนให้เห็นถึงความหลากหลายของความคิดเห็นในสังคม ซึ่งเป็นเรื่องปกติในกระบวนการทางประชาธิปไตย เราได้เห็นการเผชิญหน้ากันของสองแนวคิดหลักในการพิจารณาร่างกฎหมายนี้ คือ กลุ่มที่ต้องการให้กฎหมายเข้มงวดขึ้นเพื่อปกป้องสุขภาพของประชาชน และกลุ่มที่ต้องการผ่อนปรนกฎหมายเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจและการท่องเที่ยว ทั้งสองฝ่ายต่างมีเหตุผลสนับสนุนที่น่าสนใจ อย่างไรก็ตาม เพื่อให้การบังคับใช้กฎหมายมีประสิทธิภาพและเป็นธรรมต่อประชาชนส่วนใหญ่ การให้ความสำคัญกับสุขภาพของประชาชนจึงควรเป็นเป้าหมายหลักของนโยบายสาธารณะในเรื่องนี้ เมื่อประชาชนมีสุขภาพที่ดี เศรษฐกิจก็จะเติบโตตามมาเองในระยะยาว

นอกจากนี้ ยังมีอีกหลายประเด็นที่ต้องแสดงข้อห่วงใย โดยเฉพาะเรื่องการขยายเวลาจำหน่าย และการควบคุมการโฆษณาออนไลน์ รวมทั้ง การหลีกเลี่ยงผลประโยชน์ทับซ้อนในการกำหนดนโยบายเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง เพื่อให้มั่นใจได้ว่า การตัดสินใจทุกครั้งจะเกิดจากหลักการและเหตุผลที่ถูกต้อง การมีตัวตนจากอุตสาหกรรมสุราเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์นั้นเป็นเรื่องที่ขัดต่อหลักการทั่วไป เพราะเป็นการให้ผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียโดยตรงเข้ามาตัดสินใจในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับผลประโยชน์ของตนเอง ซึ่งเป็นเรื่องที่ไม่เหมาะสมและไม่เป็นธรรม

ผมพยายามให้แนวคิดกับคนทำงานด้านนี้ว่า ยุคสมัยเปลี่ยนไปแล้ว เราต้องกล้าเปลี่ยนแปลง ไม่ยึดติดกับแบบแผนการทำงานเดิม ๆ เพื่อให้เราก้าวทันการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นทุกวัน ผมคิดว่าต่อจากนี้ไปเราควรทำงานแบบมุ่งเป้า มุ่งประเด็นในแต่ละเรื่อง แต่ละพื้นที่ เช่น เราจะปกป้องผู้ไม่ดื่มอย่างไร เราจะควบคุมการเข้าถึงสุราอย่างง่ายตายของเยาวชนไทยอย่างไร ทำอย่างไรให้คนไทยเข้าใจว่า ผลกระทบจากสุรามันมากมาย มหาศาลกว่าสิ่งเสพติดชนิดอื่น และเข้าใจได้ว่า “สุราไม่ใช่สินค้าธรรมดา” และยังมีอีกหลาย ๆ เรื่องที่เราควรจะต้องช่วยกันทำงานให้เห็นเป็นรูปธรรมมากขึ้น ที่สำคัญคือต้องอาศัยแนวร่วมจากทุก ๆ ภาคส่วน เข้ามาเป็นเพื่อนและช่วยกันทำงาน แบ่งปันประสบการณ์และเรียนรู้ไปด้วยกัน

ในการประชุมวิชาการสุราระดับชาติ ครั้งที่ 13 นี้ มีประเด็นต่างๆ ที่น่าสนใจซึ่งจะเป็นประโยชน์กับคนทำงาน และทุกท่านที่เกี่ยวข้อง ผมขอขอบคุณวิทยากรทุกท่านที่ได้สละเวลาอันมีค่าของท่านมาแลกเปลี่ยนข้อมูลที่เป็นประโยชน์ และเป็นแรงบันดาลใจให้คนทำงานและคนรุ่นใหม่ได้เข้ามาช่วยสานต่องานนี้ด้วย และขอบคุณผู้เข้าร่วมประชุมทุกท่าน รวมทั้งทีมผู้จัดการประชุมทุกคน

บัดนี้ได้เวลาอันสมควรแล้ว กระผมขอเปิด การประชุมวิชาการสุราระดับชาติ ครั้งที่ 13 และขอให้การประชุม บรรลุเป้าหมายตามที่ตั้งใจไว้ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าผลของการประชุมในครั้งนี้จะเป็นจุดเปลี่ยนสำคัญในการ เดินหน้าต่อไปของคนทำงานในทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องกับการเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และช่วยเหลือ ดูแลและบำบัดรักษาผู้มีปัญหาจากการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ต่อไป ขอเปิดการประชุม และขอบคุณทุกท่าน

คำกล่าวรายงานในพิธีเปิดงานประชุมวิชาการสุราระดับชาติ ครั้งที่ 13

โดย ศ.ดร.พญ.สาวิตรี อัษณางค์กรชัย

ผู้อำนวยการแผนงานศูนย์วิจัยปัญหาสุรา

เรียน นพ.สุรเชษฐ์ สถิตนิรามัย รองประธานกรรมการกองทุน สสส. คนที่ 2 และประธานคณะกรรมการบริหารแผนคณะที่ 1 สสส. ท่านวิทยากร และผู้เข้าร่วมประชุมทุกท่าน

ในนามของคณะผู้จัดการประชุม ดิฉันขอขอบพระคุณที่ นพ.สุรเชษฐ์ สถิตนิรามัย ได้ให้เกียรติมาเป็นประธานเปิดการประชุมวิชาการสุราระดับชาติ ครั้งที่ 13 ในวันนี้

ข้อมูลล่าสุดปี 2564 พบว่าคนไทยอายุ 15 ปีขึ้นไปเกือบ 1 ใน 4 เป็นผู้ดื่มสุรา และที่น่ากังวลคือ กลุ่มเยาวชนอายุ 15-19 ปี ก็เริ่มดื่มสุราเพิ่มขึ้น แม้ว่าปัจจุบันปัญหาการดื่มสุราในกลุ่มผู้ใหญ่อาจดูเหมือนคงที่ แต่แนวโน้มการดื่มของกลุ่มเยาวชนกลับเป็นสิ่งที่น่าจับตามองอย่างใกล้ชิด และจำนวนใบอนุญาตจำหน่ายสุราก็สูงกว่ามาตรฐานสากล ทำให้ประเทศไทยอาจจะต้องเผชิญกับปัญหาจากการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่สูงขึ้นในอนาคตจากปัจจัยต่าง ๆ โดยเฉพาะหากไม่มีการดำเนินมาตรการควบคุมที่มีประสิทธิภาพ

สถานการณ์ ณ ปัจจุบันทำให้คนทำงานและนักวิชาการอย่างพวกเราต้องทำงานหนักมากขึ้น เมื่ออิทธิพลจากปัจจัยทางสังคม วัฒนธรรม และเศรษฐกิจ การเปลี่ยนแปลงเหล่านี้ส่งผลกระทบต่อการผลิต การตลาด และพฤติกรรมของผู้บริโภคในอุตสาหกรรมนี้อย่างชัดเจน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องของการสั่งซื้อและจัดส่งเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์ การเติบโตและความเข้มแข็งของอุตสาหกรรมแอลกอฮอล์ และแนวคิดที่เปลี่ยนไปของกลุ่มคนรุ่นใหม่ ซึ่งเป็นโจทย์ยากสำหรับทีมวิชาการและทุกท่านที่ทำงานด้านนี้ ที่ต้องปรับเปลี่ยนวิธีการทำงานให้ทันกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป

แน่นอนว่า การมีพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551 สามารถควบคุมเรื่องเหล่านี้ได้ แม้จะไม่สามารถควบคุมได้ทั้งหมด แต่ถือเป็นผลประโยชน์สาธารณะ โดยมีวัตถุประสงค์หลักคือ การลดปริมาณการดื่มสุราของประชากรโดยรวม และผลกระทบต่อสังคม ผ่านมาตรการต่าง ๆ ได้แก่ การควบคุมการเข้าถึงเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทางกายภาพ การควบคุมการโฆษณาและการตลาด การควบคุมด้านราคา การคัดกรองและบำบัดรักษาผู้ที่มีปัญหาสุขภาพจากการดื่มสุรา และการป้องกันการดื่มแล้วขับชี่ยานพาหนะ ซึ่งเป็นมาตรการที่ได้รับการยอมรับในระดับสากล และมีหลักฐานวิชาการทั่วโลกยืนยันตรงกันว่า เป็นวิธีการที่มีประสิทธิภาพสูง และคุ้มค่า

ศูนย์วิจัยปัญหาสุราร่วมกับภาคเครือข่ายต่าง ๆ อาทิ สำนักงานเครือข่ายองค์กรงดเหล้า สำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ กระทรวงสาธารณสุข มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ และสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ ได้จัดการประชุมวิชาการสุราระดับชาติประจำปีขึ้น โดยจัดขึ้นเป็นครั้งที่ 13 ภายใต้หัวข้อ “พระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ฉบับใหม่: ก้าวข้ามจุดบกพร่องมุ่งสู่เป้าหมายที่ยั่งยืน” ในวันที่ 14 และ 15 พฤศจิกายน 2567 นี้ เพื่อเปิดพื้นที่แลกเปลี่ยนความรู้ ความคิดเห็น และประสบการณ์ระหว่างผู้เชี่ยวชาญ นักวิจัย และผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการควบคุมเครื่องดื่ม

แอลกอฮอล์ ร่วมวิเคราะห์พระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ฉบับใหม่ ทบทวนข้อดีและข้อบกพร่องของกฎหมาย และหารือในการวางกรอบทิศทางที่ยั่งยืนในการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทยต่อไป

ในการประชุมวิชาการสุราระดับชาติครั้งที่ 13 นี้ มีปาฐกถาเกียรติยศ “อุดมศิลป์ ศรีแสงนาม” ครั้งที่ 1 หัวข้อ "กฎหมายควบคุมแอลกอฮอล์ท่ามกลางกระแสการเปลี่ยนแปลง" โดยศาสตราจารย์พิเศษ วิชา มหาคุณ คณบดีและผู้อำนวยการหลักสูตรนิติศาสตรดุษฎีบัณฑิต คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยรังสิต เวทีเสวนา 2 หัวข้อ ได้แก่ 1) วางกรอบทิศทางในการควบคุมแอลกอฮอล์ในประเทศไทย: วิเคราะห์เชิงวิพากษ์กฎหมายใหม่ และ 2) ปลดล็อกการควบคุมแอลกอฮอล์ที่มีประสิทธิภาพในประเทศไทย: เชื่อมโยงนโยบายกับการปฏิบัติ การสัมมนา 6 หัวข้อ ได้แก่ 1) การควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทางกายภาพและการตลาด 2) อิทธิพลทางการค้า อิทธิพลทางการเมือง และธรรมาภิบาลในการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ 3) การบำบัดรักษาและเยียวยา 4) บทกำหนดโทษ 5) การกระจายอำนาจสู่พื้นที่ การมีส่วนร่วมของภาคประชาสังคม และการท่องเที่ยวแบบปลอดภัย 6) ภาษีและการควบคุมด้านราคา และช่วงสุดท้ายที่สำคัญมาก คือ Call for action เคลื่อนไหวเพื่อเปลี่ยนแปลง สู้สังคมสุขภาวะที่ยั่งยืน ในการประชุมครั้งนี้มีวิทยากรรวม 61 ท่าน และมีผู้ลงทะเบียนเข้าร่วมประชุมมากกว่า 450 คน

บัดนี้ได้เวลาอันสมควรแล้ว ขอกราบเรียนเชิญท่านประธานกล่าวเปิด การประชุมวิชาการสุราระดับชาติครั้งที่ 13 ขอเรียนเชิญค่ะ

การประชุมวิชาการสุราระดับชาติ ครั้งที่ 13

พระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ฉบับใหม่: ก้าวข้ามจุดบกพร่อง มุ่งสู่เป้าหมายที่ยั่งยืน
(New Alcohol Control Act: Move the promises, fix the flaws)

วันที่ 14 - 15 พฤศจิกายน 2567

ณ ห้องแกรนด์บอลรูม ชั้น 4 โรงแรมมิราเคิล แกรนด์ คอนเวนชัน กรุงเทพมหานคร

14 พฤศจิกายน 2567	
08.30-09.00	ลงทะเบียน
09.00-10.15	<p>พิธีเปิด</p> <ul style="list-style-type: none">• วัตถุประสงค์• กล่าวรายงาน โดย ศ.ดร.พญ.สาวิตรี อึ้งฉ่างกรชัย ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยปัญหาสุรา• กล่าวเปิดการประชุม โดย นพ.สุรเชษฐ์ สถิตนิรามัย รองประธานกรรมการกองทุน สสส. คนที่ 2 และประธานคณะกรรมการบริหารแผนคณะที่ 1 สสส. <p>ปาฐกถาเกียรติยศ “อุดมศิลป์ ศรีแสงนาม” ครั้งที่ 1</p> <p>ประธาน : นพ.สุรเชษฐ์ สถิตนิรามัย รองประธานกรรมการกองทุน สสส. คนที่ 2 และประธานคณะกรรมการบริหารแผนคณะที่ 1 สสส.</p> <p>หัวข้อ "กฎหมายควบคุมแอลกอฮอล์ท่ามกลางกระแสการเปลี่ยนแปลง"</p> <p>องค์ปาฐกถา ศาสตราจารย์พิเศษ วิชา มหาคุณ</p> <p>คณบดีและผู้อำนวยการหลักสูตรนิติศาสตรดุษฎีบัณฑิต คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยรังสิต</p> <p>อดีตกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ และอดีตประธานแผนกคดีเยาวชนและครอบครัวในศาลฎีกา</p>
10.15-10.30	รับประทานอาหารว่าง
10.30-12.00	<p>Plenary panel discussion 1</p> <p>หัวข้อ วาทกรรมทิศทางการควบคุมแอลกอฮอล์ในประเทศไทย: วิเคราะห์เชิงวิพากษ์กฎหมายใหม่ (Shaping Thailand's Alcohol Control Agenda: A Critical Analysis of the New Legislation)</p> <p>ประธาน : นพ.สุรเชษฐ์ สถิตนิรามัย รองประธานกรรมการกองทุน สสส. คนที่ 2 และประธานคณะกรรมการบริหารแผนคณะที่ 1 สสส.</p> <p>ผู้นำเข้าข้อมูล :</p> <ol style="list-style-type: none">1. นพ.นิพนธ์ ชินานนท์เวช คณะกรรมการวิสามัญพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ (สคอ.)

	<p>2. นายธีระ วัชรปราณี คณะกรรมการวิชาการวิสามัญพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และผู้อำนวยการสำนักงานเครือข่ายองค์กรงดเหล้า</p> <p>วิทยากร :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ผศ.ดร.บุญอยู่ ขอพรประเสริฐ รองผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและนวัตกรรม มหาวิทยาลัยเกริก 2. ดร.สุชีรา บรรลือสินธุ์ WHO Thailand 3. ดร.ชญ.อรทัย วลีวงศ์ กลุ่มงานวิจัยนโยบายสุขภาพระหว่างประเทศ สำนักวิชาการสาธารณสุข 4. รศ.ดร.นพ.อุดมศักดิ์ แซ่โง้ว ผู้อำนวยการสถาบันส่งเสริมการวิจัยและนวัตกรรมสู่ความเป็นเลิศ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ <p>ผู้อภิปรายหลัก : อาจารย์ศรีสุวรรณ ควรขจร คณะกรรมการบริหารแผนคณะที่ 1 สสส.</p>		
12.00-13.00	รับประทานอาหารกลางวัน		
13.00-14.30	<p>Symposium 1 การควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ (กายภาพและการตลาด) (ห้องมิราเคิล แกรนด์ ซี ชั้น 4)</p> <p>ผู้ดำเนินรายการ: ดร.นพ.มุฮัมมัดฟาห์มี ตาละ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี</p> <p>ผู้ร่วมแลกเปลี่ยน:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● นายไพศาล ลิ้มสถิตย์ คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ● อาจารย์กนิษฐา ไทยกล้า สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์สุขภาพ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ● ผศ.ดร.ศรีรัช ลาภใหญ่ คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล ● นพ.พงศ์ธรชาติพิทักษ์ ผู้อำนวยการกองดิจิทัลเพื่อการควบคุมโรค กรมควบคุมโรค 	<p>Symposium 2 (Facebook Live) อิทธิพลทางการค้า อิทธิพลทางการเมือง และธรรมาภิบาลในการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ (ห้องมิราเคิล แกรนด์ บี ชั้น 4)</p> <p>ผู้ดำเนินรายการ: ศ.ดร.นิทัศน์ ศิริโชติรัตน์ คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล</p> <p>ผู้ร่วมแลกเปลี่ยน:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● ศ.ดร.บรรเจิด สิงคะเนติ ผู้อำนวยการหลักสูตรนิติศาสตร์ดุสิตบัณฑิต คณะนิติศาสตร์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ● คุณกรณิการ์ กิจติเวชกุล FTA Watch ● ดร.ชญ.อรทัย วลีวงศ์ กลุ่มงานวิจัยนโยบายสุขภาพระหว่างประเทศ สำนักวิชาการสาธารณสุข 	<p>Symposium 3 จุดเปลี่ยน: สู่การดูแลผู้มีปัญหาจากการดื่มสุรารอบคอบและยั่งยืน (ห้องมิราเคิล แกรนด์ เอ ชั้น 4)</p> <p>ผู้ดำเนินรายการ: พญ.พันธุ์นภา กิตติรัตนไพบูลย์ คณะกรรมการกำกับทิศทาง ศวส. และ อดีตผู้ทรงคุณวุฒิ กรมสุขภาพจิต</p> <p>ผู้ร่วมแลกเปลี่ยน:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● พญ.ณัฐวรรตต์ เอนกวิทย์ นายแพทย์เชี่ยวชาญ โรงพยาบาลมหาสารคาม ● พญ.สรสพร จวงษ์ นายแพทย์เชี่ยวชาญ สถาบันจิตเวชศาสตร์สมเด็จเจ้าพระยา ● พญ.ดุขฎิ จิงศิริกุลวิทย์ ผู้อำนวยการกองบริหารระบบบริการสุขภาพจิต กรมสุขภาพจิต ● นพ.วจนะ เขมะวิชานูรัตน์

		<ul style="list-style-type: none"> ● นายธีรภัทร์ คหะวงศ์ ผู้ประสานงานภาคีเครือข่าย ป้องกันและลดผลกระทบจาก เครื่องตัดไม้แอลกอฮอล์ (ภปก.) 	โรงพยาบาลสวนปรุง <ul style="list-style-type: none"> ● นางวารภรณ์ กรโสภา โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ ประจำตำบลภูโนนเมือง ● นางสาวจันทร์ช สารี ชุมชนคนสู้เหล่าและชมรมคน หัวใจเพชร ภาคอีสานตอนบน
14.30-14.45	รับประทานอาหารว่าง		
14.45-16.15	<p>การประกวดนำเสนอผลงานวิจัย</p> <p>➤ ห้องมิราเคิล แกรนด์ ซี ชั้น 4</p> <p>Research 1: Topic มาตรการควบคุม ป้องกัน บำบัด</p> <p>ประธาน: ศ.ดร.ฉัตรสุมน พฤทธิภิญโญ คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล</p> <p>กรรมการ: ศ.ดร.พญ.สุวรรณา อรุณพงศ์ไพศาล คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ดร.นพ.อธิป ต้นอารีย์ โรงพยาบาลศรีธัญญา</p> <p>ชื่อเรื่องและผู้นำเสนอ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) มุมมองต่อเหตุการณ์ไม่ตัดไม้แอลกอฮอล์สู่การพัฒนานวัตกรรมต้นแบบที่ส่งเสริมการปฏิเสธการตัดไม้แอลกอฮอล์ของวัยรุ่นและเยาวชน ผู้นำเสนอ: ผศ.ดร.นริศรา พิงโพธิ์สภ 2) บทบาทครอบครัวและชุมชนของชนเผ่ากะเหรี่ยงในการดูแลผู้ป่วยติดสุรา ตำบลอมก๋อย อำเภออมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่ ผู้นำเสนอ: นางญาณี ศิริวรรณ 3) บทเรียนจากช่วงโควิด: มาตรการทางสังคมสำหรับวางแผนการควบคุมแอลกอฮอล์ในปัจจุบันและอนาคต ผู้นำเสนอ: นางสาวนัจมีย์ อดุลย์รัตน์ 4) การกระจายอำนาจภายใต้การบังคับใช้กฎหมายและข้อบังคับในนโยบายการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทั้งในระดับชาติและท้องถิ่น ผู้นำเสนอ: ผศ.วสันต์ ปวนปิ่นวงศ์ 5) การพัฒนารูปแบบเพื่อคัดกรอง บำบัดแบบสั้น ส่งต่อระบบบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพทางจิตและสังคมของผู้ที่มีปัญหาการใช้สุราในชุมชน ผู้นำเสนอ: ภญ.จามรี ไตรจันทร์ 6) การถอดบทเรียนแนวทางในการแก้ไขผลกระทบจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของแรงงานต่างด้าวชาวพม่าในภาคใต้ของประเทศไทย ผู้นำเสนอ: ดร.คณิต หนูพลอย 		

➤ ห้องมิราเคิล แกรนด์ ปี ชั้น 4

Research 2: Topic ผลกระทบของแอลกอฮอล์ต่อสุขภาพ สังคม และเศรษฐกิจ

ประธาน: รศ.ดร.วิทย์ วิชัยดิษฐ สาขาวิชาระบาดวิทยา คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

กรรมการ: ผศ.ดร.จิราลักษณ์ นนทาร์ักษ์ คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

ดร.รุ่งนภา คำผาง หน่วยวิจัยเพื่อขับเคลื่อนนโยบายสุขภาพ คณะแพทยศาสตร์ศิริราช

พยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล

ชื่อเรื่องและผู้นำเสนอ

- 1) การได้รับความรุนแรงในครอบครัวของเด็กและสตรีจากเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จังหวัดสุพรรณบุรี:
การวิเคราะห์เอกสารย้อนหลัง
ผู้นำเสนอ: อ.ดร.สุวัฒนา เกิดม่วง
- 2) ผลกระทบจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของสมาชิกคนอื่นๆ ในครัวเรือนต่อมารดาและต่อเด็ก
ต่ำกว่า 5 ปี ในจังหวัดเพชรบูรณ์
ผู้นำเสนอ: ผศ.ดร.ไพฑูรย์ สอนทน
- 3) ต้นทุนตลอดชีวิตของการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทย
ผู้นำเสนอ: นายชัยศิริ เหลืองสินศิริ
- 4) การรับมืออย่างรับผิดชอบต่อสังคมในการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะของ
ประชาชนในเขตพื้นที่เมือง เทศบาลเมืองปัตตานี
ผู้นำเสนอ: ผศ.ดร.ดิเรก หมานมานะ
- 5) การพัฒนาโปรแกรมการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์โดยการมีส่วนร่วมของ
ชุมชน
ผู้นำเสนอ: นายพิสิษฐ์ สมงาม
- 6) รูปแบบการใช้แอลกอฮอล์และสารเสพติดอื่น ๆ ในนักเรียน, นักศึกษา, เยาวชนผู้กระทำความผิด
และประชาชนทั่วไปในประเทศไทย
ผู้นำเสนอ: นางสาวฟาตอนะห์ จารู

➤ ห้องมิราเคิล แกรนด์ เอ ชั้น 4

Research 3: Topic ตัวตนนักดื่ม เยาวชน ชุมชน

ประธาน : ดร.นพ.มุฮัมมัดฟาห์มี ตาละ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

วิทยาเขตปัตตานี

กรรมการ : รศ.พญ.รัศมี โชติพันธุ์วิทยากุล สาขาวิชาระบาดวิทยา คณะแพทยศาสตร์

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

รศ.ดร.วิไลลักษณ์ ลังกา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ชื่อเรื่องและผู้นำเสนอ

- 1) การรับรู้และการมีส่วนร่วมของร้านค้าชุมชนต่อมาตรการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในช่วง
เทศกาล กรณีศึกษาจังหวัดสระบุรี

	<p>ผู้นำเสนอ: นายยอดชาย สุวรรณวงษ์</p> <p>2) พริตตี้เหล้า สาวเชียร์เปียร์ กลยุทธ์โฆษณาและส่งเสริมการขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ การสื่อสารด้วยสิ่งเร้าผ่านมายาคติทางเพศ</p> <p>ผู้นำเสนอ: ผศ.ทีปวิท พงศ์ไพบูลย์</p> <p>3) วาทกรรม เพศภาวะและอำนาจในตนของวัยรุ่นและเยาวชนหญิงที่ดื่มแอลกอฮอล์</p> <p>ผู้นำเสนอ: รศ.ดร.เพ็ญจันทร์ ประดับมุข เซอร์เรอร์</p> <p>4) A Phenomenological Exploration of Binge Drinking Experiences among Late Adolescent Females</p> <p>ผู้นำเสนอ: นางสาวณิชากุล ชันบุตรศรี</p> <p>5) การทำความเข้าใจประสบการณ์การบริโภคเครื่องดื่มผสมแอลกอฮอล์ในผู้ใหญ่ตอนต้นในประเทศไทยจากมุมมองจิตวิทยาการเมือง</p> <p>ผู้นำเสนอ: ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ดรุณี ภู่อ่าว และ นางสาวรติพันธ์ ถาวรวุฒิชชาติ</p> <p>6) พฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษาด้านสาธารณสุข จังหวัดสุพรรณบุรี</p> <p>ผู้นำเสนอ: อ.ดร.สุวัฒนา เกิดม่วง</p> <p>➤ ห้องบอร์ดรูม ชั้น 4</p> <p>Workshop: ออกแบบอนาคตเยาวชนหญิงไทยด้วย Design Thinking: เส้นทางสู่การควบคุมการเข้าถึงเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ รับประทานอาหารจำกัด 40 ที่นั่ง</p> <p>ผู้รับผิดชอบ: รศ.ดร.นพ.พลเทพ วิจิตรคุณากร สาขาวิชาเวชศาสตร์ครอบครัวและเวชศาสตร์ป้องกัน คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์</p> <p>วิทยากรร่วม: ผศ.นพ.ศุภกร ศรีแก้ว สาขาวิชาเวชศาสตร์ครอบครัวและเวชศาสตร์ป้องกัน คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์</p> <p>นพ.ธนพล ประเทืองพงศ์ สาขาวิชาเวชศาสตร์ครอบครัวและเวชศาสตร์ป้องกัน คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์</p>
<p>15 พฤศจิกายน 2567</p>	
<p>09.00-10.15</p>	<p>Plenary panel discussion 2</p> <p>หัวข้อ ปลดล็อกการควบคุมแอลกอฮอล์ที่มีประสิทธิภาพในประเทศไทย: เชื่อมโยงนโยบายกับการปฏิบัติ</p> <p>(Unlocking Effective Alcohol Control in Thailand: Bridging the Gap Between Policy and Practice)</p> <p>ประธาน: นพ.วิวัฒน์ โรจนพิทยากร ที่ปรึกษาคณะกรรมการบริหารแผนคณะที่ 1 สสส. อดีตผู้อำนวยการศูนย์นโยบายและการจัดการสุขภาพ คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล</p> <p>ผู้นำเข้าข้อมูล:</p>

	<p>นางสาวชนกธิดา ศิริวัตร รองผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องตี้มแอลกอฮอล์</p> <p>วิทยาการ:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. นายสมชัย เลิศประสิทธิพันธุ์ รองอธิบดีกรมการปกครอง 2. นายสุวรรณกิตติ บุญแท้ สมาคมเครือข่ายงดเหล้าและลดปัจจัยเสี่ยงสุขภาพ 3. รศ.ดร.นพ.พลเทพ วิจิตรคุณากร รองผู้อำนวยการศูนย์วิจัยปัญหาสุรา 4. นางสาวรุ่งอรุณ ลิ้มพะกะถัน ผู้อำนวยการสำนักสนับสนุนการควบคุมปัจจัยเสี่ยงหลัก สสส. <p>ผู้อภิปรายหลัก: อัยการจันทิมา ธนาสว่างกุล อัยการอาวุโส สำนักงานวิชาการ สำนักงานอัยการสูงสุด</p>		
10.15-10.30	รับประทานอาหารว่าง		
10.30-12.00	<p>Symposium 4</p> <p>วิเคราะห์และปรับปรุงบทกำหนดโทษตาม พ.ร.บ. ควบคุมเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ รวมถึงการบังคับใช้ (ห้องมิราเคิล แกรนด์ ซี ชั้น 4)</p> <p>ผู้ดำเนินรายการ: นายชูวิทย์ จันทรส ผู้ประสานงานเครือข่ายรณรงค์ป้องกันภัยแอลกอฮอล์</p> <p>ผู้ร่วมแลกเปลี่ยน: <ul style="list-style-type: none"> ● นายธีระ วัชรปราณี ผู้อำนวยการสำนักงานเครือข่ายองค์กรงดเหล้า ● นางญานี ศิริวรรณ พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเชียงใหม่ ● นางสุภาภรณ์ ชมชัย ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านการพัฒนาระบบงานยุติธรรมเด็กและเยาวชน กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน กระทรวงยุติธรรม ● พ.ต.อ.พิสุทธิชัย พลธนะ </p>	<p>Symposium 5 (Facebook Live)</p> <p>การกระจายอำนาจสู่พื้นที่ และการมีส่วนร่วมของภาคประชาสังคม การท่องเที่ยวแบบปลอดภัย (ห้องมิราเคิล แกรนด์ บี ชั้น 4)</p> <p>ผู้ดำเนินรายการ: รศ.ดร.สุรศักดิ์ ไชยสงค์ คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม</p> <p>ผู้ร่วมแลกเปลี่ยน: <ul style="list-style-type: none"> ● นายสุรียา บุตรจินดา รองผู้ว่าราชการจังหวัดศรีสะเกษ ● นางกัลยา เอี้ยวสกุล ผู้อำนวยการสำนักงานประชาคมงดเหล้า จังหวัดปัตตานี ● นายวิษณุ ศรีทะวงศ์ ประธานมูลนิธิเครือข่ายพลังสังคม ● นายณรงค์ชัย คุณปลื้ม นายกเทศมนตรีเมืองแสนสุข </p>	<p>Symposium 6</p> <p>ภาษีและการควบคุมด้านราคา (ห้องมิราเคิล แกรนด์ เอ ชั้น 4)</p> <p>ผู้ดำเนินรายการ: รศ.ดร.นพ.อุดมศักดิ์ แซ่โง้ว ผู้อำนวยการสถาบันส่งเสริมการวิจัยและนวัตกรรมสู่ความเป็นเลิศ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์</p> <p>ผู้ร่วมแลกเปลี่ยน: <ul style="list-style-type: none"> ● นายอาคม อ่วมสำอางค์ ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านวิชาการ สรรพสามิต กรมสรรพสามิต ● นายชินนทร์ รุ่งธนเกียรติ ประธานกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติภาษี สรรพสามิต (ฉบับที่...) พ.ศ. (กมธ.สุราชุมชน) และ ส.ส.พรรคเพื่อไทย ● นายสรารัฐ ประสิทธิ์ ส่งเสริม ตัวแทนผู้ประกอบการ โรงเบียร์ call me papa </p>

	<p>รองผู้บังคับการกองกฎหมาย สำนักงานกฎหมายและคดี สำนักงานตำรวจแห่งชาติ</p> <ul style="list-style-type: none"> • ผศ.ดร.สมัย โกรทินธาคม <p>คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์</p>	<p>เทศบาลเมืองแสนสุข จังหวัด ชลบุรี</p> <ul style="list-style-type: none"> • นางสาวจินตนา จันทร์ โคตรแก้ว <p>มูลนิธิเพื่อการพัฒนา นโยบาย สุขภาพระหว่างประเทศ (IHPF)</p>	
12.00-13.00	รับประทานอาหารกลางวัน		
13.00-15.00	<p>Call for action (เคลื่อนไหวเพื่อเปลี่ยนแปลง สู่สังคมสุขภาวะและยั่งยืน)</p> <p>ผู้ดำเนินรายการ: นพ.ค่านวน อึ้งชูศักดิ์ ประธานคณะกรรมการด้านวิชาการภายใต้อนุกรรมการวิชาการ คณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แห่งชาติ</p> <p>ผู้อ่านข้อเรียกร้องจากที่ประชุม: รศ.ดร.นพ.พลเทพ วิจิตรคุณากร รองผู้อำนวยการศูนย์วิจัยปัญหาสุรา</p> <p>ผู้อ่านข้อห่วงใยต่อการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์: ตัวแทนเยาวชนผู้หญิง YSDN ตัวแทนเหยื่อผู้ได้รับผลกระทบ/ผู้พิการ ตัวแทนสตรีผู้ได้รับผลกระทบ</p> <p>วิทยากร:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. นายวิสาร เตชะธีราวัฒน์ ประธานคณะกรรมการวิชาการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. 2. นายชินนทร์ รุ่งธนเกียรติ สส.พรรคเพื่อไทย 3. นายเท่าพิภพ ลิ้มจิตรกร สส.พรรคประชาชน 4. นางกัลยา เอี้ยวสกุล ผู้แทนจากพรรคภูมิใจไทย 5. ดร.ประเมษฐ์ จินา ส.ส.พรรครวมไทยสร้างชาติ 		
15.00-15.30	สรุปและปิดการประชุม		

หมายเหตุ กำหนดการสามารถเปลี่ยนแปลงได้ตามความเหมาะสม

ปาฐกถาเกียรติยศ “อุดมศิลป์ ศรีแสงนาม” ครั้งที่ 1

ศาสตราจารย์ นายแพทย์ อุดมศิลป์ ศรีแสงนาม เป็นอดีตรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงสาธารณสุข ในรัฐบาลนายชวน หลีกภัย และเป็นอดีตสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกรุงเทพมหานคร สังกัดพรรคพลังธรรม เป็นประธานเครือข่ายองค์กรงดเหล้าและเครือข่ายลดอุบัติเหตุ, ที่ปรึกษาคณะกรรมการสำนักงานกองทุนสนับสนุนการส่งเสริมสุขภาพ หรือ สสส. และนักจัดรายการวิทยุคลื่น FM 96.5 MHz คลื่นความคิด"รายการดนตรีและชีวิต"

ศ.นพ.อุดมศิลป์ ศรีแสงนาม เป็นบุคคลริเริ่มผลักดันจนสามารถตั้งสถาบันสุขภาพจิต (กรมสุขภาพจิต) และสถาบันแพทย์แผนไทย (กรมแพทย์แผนไทยและแพทย์ทางเลือก), เป็นผู้ก่อตั้งและนายกสมาคมสมาชิกรัตนส์แห่งประเทศไทย (Samaritans Thailand) เมื่อ พ.ศ. 2521 ซึ่งเป็นสมาคมที่ให้บริการเป็นเพื่อนพูดคุยทางโทรศัพท์ โดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อป้องกันการฆ่าตัวตาย อีกทั้งเป็นผู้จุดประกายกระแสการวิ่งเพื่อสุขภาพ เขียนหนังสือสร้างแรงบันดาลใจ "วิ่งสู่วิถีใหม่" (พ.ศ. 2539) ท่านมีบทบาทในการรณรงค์ "วิ่งสู่วิถีใหม่" โดยการสร้างความตระหนักให้คนหันมาออกกำลังกายมากขึ้น

“
ไม่ว่าเหตุผลในการวิ่งของคุณคืออะไร...
ผมเชื่อว่าการวิ่งเป็นหนึ่งใน
ในการออกกำลังกายที่ดีที่สุด
ทั้ง การฝึกฝนร่างกาย
และจิตใจที่ส่งผลดีต่อสุขภาพ”
ศ.นพ.อุดมศิลป์ ศรีแสงนาม
ที่ปรึกษาคณะกรรมการกองทุน สสส.
THAIHEALTH DAY RUN 2018 วิ่งสู่วิถีใหม่ RUN FOR NEW LIFE

ศ.นพ.อุดมศิลป์ ศรีแสงนาม
ผู้ปลุกกระแส “วิ่ง...สู่วิถีใหม่”
ส่งต่อแรงบันดาลใจ
สู่การสร้างเสริมสุขภาพ

ต่อมาท่านได้เข้าร่วมงานกับสำนักงานกองทุนสนับสนุนการส่งเสริมสุขภาพ หรือ สสส. ในตำแหน่งรองผู้จัดการ และตำแหน่งที่ปรึกษาคณะกรรมการ ได้รับรางวัล "สังข์เงิน" ผลงานดีเด่นด้านส่งเสริมสุขภาพ พยานามัย รางวัล "บุคคลตัวอย่างแห่งปี 2541" รางวัล "บุคคลยอดเยี่ยมด้านการบำบัดฟื้นฟูและพัฒนาผู้ติดยาเสพติด" รางวัล "มหิตลพยากร" ปี 2551

ประวัติองค์ปาฐกถา ศาสตราจารย์พิเศษ วิชา มหาคุณ

ศาสตราจารย์พิเศษ วิชา มหาคุณ

คณบดีและผู้อำนวยการหลักสูตรนิติศาสตรดุษฎีบัณฑิต

คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยรังสิต

อดีตรองกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

และอดีตรองประธานแผนกคดีเยาวชนและครอบครัวในศาลฎีกา

การศึกษา

- นิติศาสตรบัณฑิต (จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย) (2510)
- นิติศาสตรมหาบัณฑิต (จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย) (2516)
- เนติบัณฑิต (2511)
- รัฐศาสตรมหาบัณฑิต (มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์) (2534)
- นิติศาสตรดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (2550), มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ (2556)
- รัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (NIDA) (2558)
- วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร รุ่นที่ 41 (2541)
หลักสูตรการเมืองการปกครองในระบบประชาธิปไตย สำหรับผู้บริหารระดับสูง รุ่นที่ 11
- การศึกษาหลักสูตรนักรับราชการของมหาวิทยาลัยเคมบริดจ์ ร่วมกับ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (2552)
- หลักสูตรนิติธรรมเพื่อประชาธิปไตย (นธป.) รุ่นที่ 3 (2558)

การอบรมวิจัย

1. ได้รับทุนจากมูลนิธิร็อกกี้เฟลเลอร์ ให้วิจัยเรื่อง “การเผยแพร่กฎหมายไปสู่ชนบท” ณ ศูนย์ศึกษาเมืองเบลลาจิโอ ประเทศอิตาลี
2. ได้รับทุนจากองค์การอนุเคราะห์เด็กแห่งนอร์เวย์ให้ศึกษาวิจัยเรื่อง “เด็กที่ถูกกระทำทารุณกรรม”
3. ได้รับทุนจากองค์การเดทีอป สหรัฐอเมริกา ให้ศึกษาดูงานการบำบัดฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติด ณ ประเทศสหรัฐอเมริกา
4. ได้รับทุนจากองค์การสหประชาชาติให้ทำวิจัยเรื่อง “การลดจำนวนการใช้ยาเสพติดและการกระทำผิดของเยาวชนในดินแดนลุ่มน้ำโขง” เฉพาะส่วนของประเทศไทย
5. ได้รับทุนจาก บริติช เคาน์ซิล ให้ร่วมสัมมนาเชิงปฏิบัติการเรื่อง “การกระทำทารุณกรรมต่อสตรี” ณ เมืองรีดดิง ประเทศอังกฤษ
6. ได้รับทุนจาก สกว. ให้ทำวิจัยเรื่อง “จริยธรรมในวิชาชีพกฎหมาย”

7. ได้รับทุนจากสถาบันกฎหมายแห่งเอเชียให้ร่วมโครงการ “นักวิชาการรับเชิญ” (visiting fellowship program) ณ คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยแห่งชาติสิงคโปร์ 27 มีนาคม – 26 เมษายน 2561

ตำแหน่งสำคัญในอดีต

- ผู้พิพากษาหัวหน้าคณะในศาลฎีกา
- ประธานศาลอุทธรณ์ภาค 1 และภาค 2
- ประธานแผนกคดีเยาวชนและครอบครัวในศาลฎีกา
- กรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ
- กรรมการปฏิรูปประเทศ ด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริต
- ประธานกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย กรณีคำสั่งไม่ฟ้องคดีอาญาที่อยู่ในความสนใจของประชาชน
- กรรมการในคณะกรรมการพนักงานสอบสวนคดีพิเศษ (กพศ.)
- ผู้อำนวยการหลักสูตรนิติศาสตร์ดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยรังสิต

ตำแหน่งปัจจุบัน

- คณบดีคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยรังสิต
- กรรมการที่ปรึกษา องค์การพุทธศาสนิกสัมพันธ์แห่งโลก (พ.ส.ล.)
- กรรมการสภามหาวิทยาลัยพระพุทธศาสนาแห่งโลก
- ภาคีสมาชิกราชบัณฑิตยสภา สำนักธรรมศาสตร์และการเมือง
- กรรมการที่ปรึกษาอาวุโส สถาบันระหว่างประเทศว่าด้วยการต่อต้านการทุจริต
- ประธานสถาบันไผ่กู่ชาติ และสถาบันประเทศไทยต่อต้านการทุจริตแห่งมหาวิทยาลัยรังสิต
- ประธานกรรมการจริยธรรมประจำกรมศุลกากร และสำนักงานปลัดกระทรวงพลังงาน
- ที่ปรึกษานายกสภาการพยาบาล
- ศาสตราจารย์พิเศษ แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ประธานมูลนิธิต่อต้านการทุจริต มูลนิธิยุวพุทธพัฒนา มูลนิธิกองทุนเยาวชนพัฒนา และมูลนิธิสถาบันพัฒนานิติจิตเวชเด็ก เยาวชนและครอบครัว
- กรรมการสุขภาพจิตแห่งชาติ (สมัยที่ 2)
- คณะอนุกรรมการสภานิติศึกษาแห่งชาติ

รางวัลเกียรติยศ

- นักสิทธิมนุษยชนดีเด่น (2531)
- คนไทยตัวอย่าง มูลนิธิธารน้ำใจ (2532)
- ผู้ทำคุณประโยชน์แก่เยาวชนดีเด่น (2539)
- นักทรัพยากรมนุษย์ดีเด่นแห่งประเทศไทย (2552)
- ได้รับพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ พระราชทานเหรียญดุษฎีมาลา เข็มศิลปวิทยา สาขานิติศาสตร์ ประจำปี 2559 (9 พฤษภาคม 2560)

- คนดีศรีแผ่นดินตามรอยธรรมราชา มูลนิธิ 100 พระชันษา สมเด็จพระญาณสังวรญาณุสรณ์ (2561)
- รางวัลพระราชทาน “ปูชนียบุคคล ด้านสิทธิเด็ก” คณะกรรมการจัดงานเฉลิมฉลอง 30 ปี อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก (21 พฤศจิกายน 2562)
- รางวัล “ความเป็นผู้นำที่เป็นแบบอย่างในด้านความยุติธรรมและความเท่าเทียมกัน” : WCEF 2019 Libra Award for Exemplary Leadership in Justice and Equality (12 ธันวาคม 2562 : WCEF ครั้งที่ 11 นครทางโจว สาธารณรัฐประชาชนจีน)
- รางวัล “เพชรนก” ในสาขายุติธรรม ประจำปี พ.ศ. 2562 - 2563
- รางวัลศิษย์เก่าที่มีผลงาน “เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงและมีผลงานอันเป็นประโยชน์ต่อประเทศชาติ” โครงการปริญญาโทสาขาบริหารรัฐกิจและกิจการสาธารณะ (EPA) จากคณะรัฐศาสตรมหาวิทาลัยธรรมศาสตร์ (18 มกราคม 2563)
- รางวัล “สุริยเทพเพชร” จากมหาวิทยาลัยรังสิต ประจำปี 2563
- รางวัลบุคคลเกียรติยศ ส่งเสริมการต้านคอร์รัปชัน (2562 - 2563)
- รางวัล “ผู้ทำความดีต่อสังคมและประเทศ ด้านการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม” โครงการ “ทำดี มีคนรู้” จากวุฒิสภา
- รางวัล “ลมหายใจแห่งสันติภาพ” เนื่องในวันสันติภาพสากล จากมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย (21 กันยายน 2565)
- รางวัลเกียรติคุณ “โพธิ์ทองคนต้นแบบ” จากพุทธสมาคมแห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ (27 กุมภาพันธ์ 2566)

Plenary panel discussion 1

หัวข้อ วารงรอบทิศทางการควบคุมแอลกอฮอล์ในประเทศไทย: วิเคราะห์เชิงวิพากษ์กฎหมายใหม่

(Shaping Thailand's Alcohol Control Agenda: A Critical Analysis of the New Legislation)

ประธาน: นพ.สุรเชษฐ์ สถิตนิรามัย รองประธานกรรมการกองทุน สสส. คนที่ 2 และประธานคณะกรรมการบริหารแผนคณะที่ 1 สสส.

ผู้นำเข้าข้อมูล:

1. นพ.นิพนธ์ ชินานนท์เวช คณะกรรมการวิชาการวิสามัญพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ (สคอ.)
2. นายธีระ วัชรปราณี คณะกรรมการวิชาการวิสามัญพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และผู้อำนวยการสำนักงานเครือข่ายองค์กรงดเหล้า

วิทยากร:

1. ผศ.ดร.บุญอยู่ ขอพรประเสริฐ รองผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและนวัตกรรม มหาวิทยาลัยเกริก
2. ดร.สุชีรา บรรลือสินธุ์ WHO Thailand
3. ดร.ภญ.อรทัย วลีวงศ์ นักวิชาการด้านนโยบายสุขภาพ
4. รศ.ดร.นพ.อุดมศักดิ์ แซ่โง้ว ผู้อำนวยการสถาบันส่งเสริมการวิจัยและนวัตกรรมสู่ความเป็นเลิศ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์

ผู้อภิปรายหลัก: อาจารย์ศรีสุวรรณ ควรขจร คณะกรรมการบริหารแผนคณะที่ 1 สสส.

วัตถุประสงค์

รายการนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอสถานการณ์ของการแก้ไขปรับปรุงพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551 เพื่อให้เท่าทันกับการเปลี่ยนแปลงรูปแบบวิถีชีวิตของประชาชนในสมัยปัจจุบัน โดยร่างทั้ง 5 ฉบับ กำลังอยู่ในระหว่างการพิจารณาในคณะกรรมการวิสามัญฯ ของสภาผู้แทนราษฎร ซึ่งร่างพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ฉบับใหม่มีข้อเสนอในการปรับเปลี่ยนโดยการเพิ่มบางมาตรการให้ชัดเจนมากขึ้น และมีการลดหย่อนมาตรการบางอย่าง วิทยากรผู้ทรงคุณวุฒิจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะมาให้ข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับสถานะการร่างกฎหมาย และแนวทางการปรับปรุงร่าง พรบ. ฉบับนี้ นอกจากนี้ ผู้เข้าร่วมจะได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและร่วมกันหาแนวทางในการพัฒนากฎหมายให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ประเด็นอภิปรายแลกเปลี่ยน

- จุดเด่นและจุดด้อยของร่างพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ฉบับใหม่ที่กำลังอยู่ระหว่างการพิจารณา
- เปรียบเทียบมาตรการควบคุมการสื่อสารการตลาด และการควบคุมการเข้าถึงทางกายภาพระหว่างพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551 กับร่างพระราชบัญญัติฉบับใหม่ที่กำลังอยู่ระหว่างการพิจารณา

- ภาพพจน์ของประเทศไทยในการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในสายตาของประชาคมโลกและองค์กรด้านสาธารณสุขนานาชาติ
- หลักการสากลในการวางกรอบนโยบายแอลกอฮอล์
- นโยบายหรือมาตรการอื่นนอกเหนือจากพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่มีประสิทธิผลในการควบคุมการบริโภคและปัญหาจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- ได้รับข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับสถานะของร่างพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ฉบับใหม่ ทั้งข้อดีและข้อเสียของมาตรการควบคุมที่อยู่ระหว่างการพิจารณา
- แลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างผู้เข้าร่วมจากหลากหลายภาคส่วนเกี่ยวกับแนวทางและหลักการของการควบคุมแอลกอฮอล์ในระดับสากลและในประเทศไทย
- พัฒนาความเข้าใจเกี่ยวกับผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงในกฎหมายและการปฏิบัติการควบคุมที่อาจมีต่อสังคมไทยและภาพลักษณ์ของประเทศในสายตาของประชาคมโลก

Plenary panel discussion 2

หัวข้อ “ปลดล็อกการควบคุมแอลกอฮอล์ที่มีประสิทธิภาพในประเทศไทย: เชื่อมโยงนโยบายกับการปฏิบัติ”

(Unlocking Effective Alcohol Control in Thailand: Bridging the Gap Between Policy and Practice)

ประธาน: นพ.วิวัฒน์ โรจนพิทยากร ที่ปรึกษาคณะกรรมการบริหารแผนคณะที่ 1 สสส.

อดีตผู้อำนวยการศูนย์นโยบายและการจัดการสุขภาพ คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี
มหาวิทยาลัยมหิดล

ผู้นำเข้าข้อมูล:

นางสาวชนกธิดา ศิริวัตร รองผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ (สคอ.)

วิทยากร:

1. นายสมชัย เลิศประสิทธิพันธุ์ รองอธิบดีกรมการปกครอง
2. นายสุวรรณกิตติ บุญแท้ สมาคมเครือข่ายงดเหล้าและลดปัจจัยเสี่ยงสุขภาพ
3. รศ.ดร.นพ.พลเทพ วิจิตรคุณากร รองผู้อำนวยการศูนย์วิจัยปัญหาสุรา
4. นางสาวรุ่งอรุณ ลิ้มฬหะภิน ผู้อำนวยการสำนักสนับสนุนการควบคุมปัจจัยเสี่ยงหลัก สสส.

ผู้อภิปรายหลัก: อัยการจันทิมา ธนาสว่างกุล อัยการอาวุโส สำนักงานวิชาการ สำนักงานอัยการสูงสุด

วัตถุประสงค์

การอภิปรายนี้ จะมุ่งเน้นไปที่การวิเคราะห์และหาแนวทางในการดำเนินงานควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ภายใต้พระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่กำลังได้รับการแก้ไข ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการเชื่อมโยงระหว่างนโยบายที่วางไว้กับการปฏิบัติจริงในพื้นที่ เพื่อให้ผู้เข้าร่วมประชุมมีความเข้าใจที่ลึกซึ้งเกี่ยวกับนโยบายควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ แลกเปลี่ยนความคิดเห็นและประสบการณ์ในการดำเนินงานตามนโยบายดังกล่าว และร่วมกันหาแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนา นโยบายให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ประเด็นอภิปรายแลกเปลี่ยน

- การตอบสนองของภาครัฐในการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์
- ปัญหาที่เกิดขึ้นในการแปลงนโยบายควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์สู่การปฏิบัติจริงในพื้นที่
- ตัวอย่างกรณีศึกษาการดำเนินงานควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่จริง แนวทางการดำเนินงานที่มีประสิทธิผล และผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น
- องค์ความรู้จากงานวิจัยทั้งในและต่างประเทศจะช่วยพัฒนาการดำเนินงานตามนโยบายให้มีประสิทธิภาพดีขึ้นได้อย่างไร
- การมีส่วนร่วมของภาคประชาสังคมในการขับเคลื่อนการปฏิบัติจริงในพื้นที่
- บทบาทของ สสส. ในการสนับสนุนและขับเคลื่อนการดำเนินงานควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- ได้รับความรู้และข้อมูลที่เป็นประโยชน์เกี่ยวกับนโยบายควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์
- ได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้ทรงคุณวุฒิจากหลากหลายภาคส่วน
- ได้ร่วมเป็นส่วนหนึ่งในการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในสังคมไทย

Symposium 1 การควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ (กายภาพและการตลาด)

ห้องมิราเคิล แกรนด์ ซี ชั้น 4

ผู้ดำเนินรายการ: ดร.นพ.มุฮัมมัดฟาห์มี ตาเลาะ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

วิทยาเขตปัตตานี

ผู้ร่วมแลกเปลี่ยน: นายไพศาล ลีมสถิตย์ คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

อาจารย์กนิษฐา ไทยกล้า สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์สุขภาพ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ผศ.ดร.ศรียศ ลาภใหญ่ คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

นพ.พงศ์ธรชาติพิทักษ์ ผู้อำนวยการกองดิจิทัลเพื่อการควบคุมโรค กรมควบคุมโรค

วัตถุประสงค์

รายการนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอแนวคิดและแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการควบคุมการเข้าถึงเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ทั้งในรูปแบบการเข้าถึงทางกายภาพ และการเข้าถึงในรูปแบบการตลาดสมัยใหม่ เพื่อให้เท่าทันกับการเปลี่ยนแปลงรูปแบบวิถีชีวิตของประชาชนในสมัยปัจจุบัน รวมถึงการปรับตัวในการเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายของอุตสาหกรรมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ที่ใช้กลยุทธ์และแนวทางการเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายที่ทันสมัยและมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ยังมีปัจจัยของร่างพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ฉบับใหม่ที่มีข้อเสนอในการปรับเปลี่ยนกฎหมายการควบคุม ที่การเปลี่ยนแปลงกฎหมายไม่ว่ารูปแบบใดก็ตามย่อมส่งผลกระทบต่อ การเข้าถึงเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของกลุ่มเป้าหมาย วิทยากรผู้ทรงคุณวุฒิจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะมาให้ข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับข้อดี ข้อเสีย และแนวทางการปรับปรุงร่าง พรบ. ฉบับนี้ นอกจากนี้ผู้เข้าร่วมจะได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและร่วมกันหาแนวทางในการพัฒนากฎหมายและแนวทางป้องกันการเข้าถึงเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เพื่อให้เยาวชนและกลุ่มเปราะบางที่ควรได้รับความคุ้มครองเข้าถึงเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้น้อยที่สุด

ประเด็นอภิปรายแลกเปลี่ยน

- เปรียบเทียบกฎหมายควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทยกับต่างประเทศ
- มาตรา 32 ห้ามโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ในยุคสมัยสื่อออนไลน์ ควรควบคุมอย่างไร
- ผลการดำเนินงานของกฎหมายควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ปัจจุบัน
- แนวทางการพัฒนามาตรการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์
- รู้เท่าทันกลยุทธ์การตลาดสมัยใหม่ พื้นที่สีเทาทางกฎหมาย ที่อุตสาหกรรมใช้ประโยชน์ในการเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายนักดื่ม

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- เพื่อให้ผู้เข้าร่วมมีความเข้าใจที่ลึกซึ้งเกี่ยวกับการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์
- เพื่อสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์
- เพื่อพัฒนานโยบายและมาตรการในการแก้ไขปัญหาควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

Symposium 2

อิทธิพลทางการค้า อิทธิพลทางการเมืองและธรรมาภิบาลในการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

ห้องมิราเคิล แกรนด์ ปี ชั้น 4

ผู้ดำเนินรายการ: ศ.ดร.นิทัศน์ ศิริโชติรัตน์ คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

ผู้ร่วมแลกเปลี่ยน: ศ.ดร.บรรเจิด สิงคะเนติ ผู้อำนวยการหลักสูตรนิเทศศาสตรดุษฎีบัณฑิต คณะนิเทศศาสตร์
สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

คุณกรรณิการ์ กิจติเวชกุล รองประธาน กลุ่มศึกษาข้อตกลงเขตการค้าเสรีภาคประชาชน
(FTA Watch)

ดร.ภญ.อรทัย วลีวงศ์ นักวิชาการด้านนโยบายสุขภาพ

นายธีรภัทร์ คหะวงศ์ ผู้ประสานงานภาคีเครือข่ายป้องกันและลดผลกระทบจากเครื่องดื่ม
แอลกอฮอล์ (ภปค.)

วัตถุประสงค์

สุราเป็นหนึ่งใน 4 ผลิตภัณฑ์ (สุรา ยาสูบ อาหารแปรรูป และพลังงานจากฟอสซิล) ซึ่งเป็นต้นเหตุของการเสียชีวิตถึงหนึ่งในสามของประชากรโลกที่เกิดจากโรคไม่ติดต่อ หรือ 19 ล้านคนต่อปี องค์การสหประชาชาติสรุปว่าองค์กรธุรกิจเหล่านี้เป็นสาเหตุสำคัญของการแพร่ระบาดระดับโลกของโรคไม่ติดต่อ การวิเคราะห์เชิงลึกถึงพฤติกรรมองค์กรและแนวทางปฏิบัติของบริษัทข้ามชาติเหล่านี้ บ่งชี้ว่ามีการแทรกแซงนโยบายและครอบงำเพื่อโน้มน้าวผู้กำหนดนโยบายให้เอื้อต่อภาคธุรกิจมากกว่าประโยชน์สาธารณะ และก่อให้เกิดความเหลื่อมล้ำต่อเศรษฐกิจ และสังคม

รายการนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอแนวคิดและแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ในการปกป้องนโยบายสาธารณะเพื่อสุขภาพจากอิทธิพลและพลังอำนาจทางธุรกิจ วิทยากรผู้ทรงคุณวุฒิ จากหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องจะมาให้ข้อมูลเชิงลึก ในการพิจารณาวัฒนธรรมเชิงนโยบายที่จะห้ามไม่ให้องค์กรธุรกิจที่มีผลประโยชน์ขัดกับนโยบายสาธารณะเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำนโยบาย นอกจากนี้ ผู้เข้าร่วมจะมีโอกาสแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและร่วมกันหาแนวทางในการพัฒนามาตรการของความโปร่งใสในการจัดทำนโยบาย โดยมาตรฐานจริยธรรมและธรรมาภิบาล สู่เป้าหมายของการพัฒนาอย่างยั่งยืน

ประเด็นอภิปรายแลกเปลี่ยน

- ธรรมาภิบาลในการจัดทำนโยบายสาธารณะเพื่อสุขภาพ เพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน
- แนวทางในการจำกัดพลังอำนาจทางธุรกิจ เพื่อความเท่าเทียมทางเศรษฐกิจ สังคม และสุขภาพ
- ความสอดคล้องในระดับชาติ และระดับนานาชาติ ของมาตรฐานทางจริยธรรม และธรรมาภิบาล
- เป้าหมายที่ 3 ของการพัฒนาอย่างยั่งยืนคือให้รัฐภาคีมุ่งมั่นในการ “ลดความเสี่ยงและการจัดการกับความเสี่ยงในระดับชาติและนานาชาติ” จากการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์
- เป้าหมายที่ 3.5 ของการพัฒนาอย่างยั่งยืนคือ “มุ่งมั่นต่อการป้องกันและการรักษา จากการเสพติดและอันตรายจากเครื่องดื่มแอลกอฮอล์”

- เป้าหมายที่ 17 ของการพัฒนาอย่างยั่งยืน เป็นประเด็นสำคัญสำหรับการพัฒนานโยบายควบคุมผลิตภัณฑ์เครื่องตีแอลกอฮอล์ เพราะ “เน้นให้เกิดความสอดคล้องของนโยบายต่างๆ” ในการปกป้องและส่งเสริมสุขภาพ
- การสร้างความร่วมมือระหว่างหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคมเพื่อสนับสนุนการพาณิชย์และการพัฒนาอย่างยั่งยืน
- มาตรการเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบจากผลิตภัณฑ์ที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ซึ่งองค์การสหประชาชาติ เน้นถึงหลักการ “ผู้ก่อความเสียหาย ต้องชดเชย” โดยให้อุตสาหกรรมผู้ผลิตเครื่องตีแอลกอฮอล์เป็นผู้รับผิดชอบจัดสรรงบประมาณเข้ากองทุนเยียวยาฯ

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- เพื่อให้ผู้เข้าร่วมมีความเข้าใจที่ลึกซึ้งเกี่ยวกับการปกป้องนโยบายควบคุมเครื่องตีแอลกอฮอล์ จากอิทธิพลของอุตสาหกรรมเครื่องตีแอลกอฮอล์
- เพื่อสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการสร้างมาตรฐานของธรรมาภิบาลในการจัดทำนโยบายสาธารณะเพื่อการควบคุมเครื่องตีแอลกอฮอล์
- เพื่อพัฒนานโยบายและมาตรการในการสร้างความโปร่งใสสำหรับการพัฒนาอย่างยั่งยืน

Symposium 3: จุดเปลี่ยน: ผู้ดูแลผู้มีปัญหาจากการติ่มสุราอย่างครอบคลุมและยั่งยืน ห้องมิราเคิล แกรนด์ เอ ชั้น 4

ผู้ดำเนินรายการ: พญ.พันธุ์ภา กิตติรัตนไพบูลย์ คณะกรรมการกำกับทิศทาง ศวส. และ อดีตผู้ทรงคุณวุฒิ
กรมสุขภาพจิต

ผู้ร่วมแลกเปลี่ยน: พญ.ณัฐวรรีรัตน์ เอนกวิทย์ นายแพทย์เชี่ยวชาญ โรงพยาบาลมหาสารคาม
พญ.สรสพร จวงษ์ นายแพทย์เชี่ยวชาญ สถาบันจิตเวชศาสตร์สมเด็จเจ้าพระยา
พญ.คุชฎี จิงศิริกุลวิทย์ ผู้อำนวยการกองบริหารระบบบริการสุขภาพจิต กรมสุขภาพจิต
นพ.วจนะ เขมะวิชานูรัตน์ โรงพยาบาลสวนปรุง
นางวราภรณ์ กรโสภา โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบลภูโนนเมือง อ.นาตุณ
จ.มหาสารคาม
นางสาวจันทร์ช สารี ชุมชนคนสู้เหล้าและชมรมคนหัวใจเพชร ภาคอีสานตอนบน

วัตถุประสงค์

ปัญหาการติ่มสุราเป็นปัญหาสุขภาพสาธารณะที่สำคัญของประเทศไทย ส่งผลกระทบต่อทั้งผู้ดื่มเอง
ครอบครัว และสังคม การดูแลบำบัดรักษาและเยียวยาผู้มีปัญหาจากการติ่มสุรา และผู้ได้รับผลกระทบจากการ
ติ่มของผู้อื่นจึงเป็นเรื่องเร่งด่วนที่ต้องได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

รายการนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอแนวคิดและแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการพัฒนาระบบการ
ดูแลบำบัดรักษาผู้มีปัญหาจากการติ่มสุราและผู้ได้รับผลกระทบจากการติ่มของผู้อื่นในประเทศไทย โดยเฉพาะ
อย่างยิ่งภายใต้บริบทของร่างพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ฉบับใหม่ วิทยากรผู้ทรงคุณวุฒิจาก
หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะมาให้ข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับข้อดี ข้อเสีย และแนวทางการปรับปรุงร่าง พรบ. ฉบับนี้
นอกจากนี้ ผู้เข้าร่วมจะได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและร่วมกันหาแนวทางในการพัฒนาระบบการดูแล
บำบัดรักษาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เพื่อให้ผู้มีปัญหาจากการติ่มสุราและผู้ได้รับผลกระทบจากการติ่มของ
ผู้อื่นสามารถเข้าถึงการรักษาและเยียวยาได้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

ประเด็นอภิปรายแลกเปลี่ยน

- เปรียบเทียบระบบการดูแลบำบัดรักษาและเยียวยาผู้มีปัญหาในประเทศไทยกับต่างประเทศ
- มาตรา 33 ในร่างพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ฉบับใหม่ จะก้าวข้ามจุดบกพร่อง มุ่งสู่เป้าหมายที่ยั่งยืนได้อย่างไร
- ผลการดำเนินงานของระบบการดูแลบำบัดรักษาและเยียวยาในปัจจุบัน ปัญหา ข้อดี ข้อด้อย โอกาส และปัจจัยคุกคาม
- แนวทางการพัฒนาระบบการดูแลบำบัดรักษาเยียวยาที่ตอบโจทย์ความต้องการของผู้ป่วย ครอบครัว และชุมชน
- การสร้างความร่วมมือระหว่างหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคมเพื่อสนับสนุนการบำบัดรักษาและเยียวยาผู้มีปัญหา

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- เพื่อให้ผู้เข้าร่วมมีความเข้าใจที่ลึกซึ้งเกี่ยวกับปัญหาการดื่มสุราและระบบการดูแลบำบัดรักษาในปัจจุบัน
- เพื่อสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการแก้ไขปัญหาการดื่มสุรา
- เพื่อพัฒนานโยบายและมาตรการในการแก้ไขปัญหาการดื่มสุราให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

Symposium 4: วิเคราะห์และปรับปรุงบทกำหนดโทษตาม พ.ร.บ. ควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ รวมถึงการบังคับใช้ ห้องมิราเคิล แกรนด์ ซี ชั้น 4

ผู้ดำเนินรายการ: นายชูวิทย์ จันทรส ผู้ประสานงานเครือข่ายรณรงค์ป้องกันภัยแอลกอฮอล์

ผู้ร่วมแลกเปลี่ยน: นายธีระ วัชรปราณี ผู้อำนวยการสำนักงานเครือข่ายองค์กรงดเหล้า

นางญาณี ศิริวรรณ พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเชียงใหม่

นางสุภาภรณ์ ชมชัย ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านการพัฒนาระบบงานยุติธรรมเด็กและเยาวชน
กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน กระทรวงยุติธรรม

พ.ต.อ.พิสุทธิชัย พลธนะ รองผู้บังคับการกองกฎหมาย สำนักงานกฎหมายและคดี
สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

ผศ.ดร.สมัย โกรทินธาคม คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

วัตถุประสงค์

ปัญหาการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ส่งผลกระทบต่อสังคมไทยเป็นอย่างมาก พระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จึงถูกบัญญัติขึ้นเพื่อควบคุมและป้องกันผลกระทบดังกล่าว อย่างไรก็ตาม บทลงโทษที่กำหนดไว้ในปัจจุบันยังเป็นที่ถกเถียงกันอยู่ว่า เหมาะสมและมีประสิทธิภาพเพียงพอหรือไม่ Symposium ครั้งนี้ จึงมุ่งเน้นไปที่การวิเคราะห์และอภิปรายเกี่ยวกับบทลงโทษที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ โดยเฉพาะในประเด็นต่างๆ เช่น

- ความเหมาะสมของบทลงโทษ: บทลงโทษที่มีอยู่ในปัจจุบัน (จำคุก ปรับ) เหมาะสมกับการกระทำผิดแต่ละประเภทหรือไม่ เช่น การขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ให้แก่เด็กและเยาวชน การขายหรือดื่มในสถานที่ห้ามขายหรือห้ามดื่ม การโฆษณาที่ผิดกฎหมาย และการดื่มแล้วขับ
- การปรับเปลี่ยนบทลงโทษ: ควรปรับเปลี่ยนบทลงโทษอย่างไรให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น เช่น เพิ่มโทษจำคุก เพิ่มอัตราค่าปรับ หรือมีมาตรการทางปกครองอื่นๆ
- ความรับผิดชอบ: ใครควรเป็นผู้รับผิดชอบผลกระทบที่เกิดจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เช่น กรณีการดื่มแล้วขับชนคนอื่นบาดเจ็บ ทั้งผู้ดื่มและผู้จำหน่ายมีส่วนร่วมในการกระทำผิดหรือไม่
- กระบวนการลงโทษ: กระบวนการลงโทษในปัจจุบันมีประสิทธิภาพเพียงพอหรือไม่ ควรปรับปรุงอย่างไรให้รวดเร็วและเด็ดขาดมากขึ้น

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- รวบรวมข้อมูลและข้อเสนอแนะในการปรับปรุงบทลงโทษตามพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์
- สร้างความตระหนักรู้เกี่ยวกับผลกระทบของการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และความสำคัญของการบังคับใช้กฎหมาย
- ส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือในการแก้ไขปัญหาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในสังคม

Symposium 5

การขับเคลื่อนงานควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในระดับพื้นที่ : การกระจายอำนาจสู่พื้นที่

การมีส่วนร่วมของภาคประชาสังคม และการท่องเที่ยวปลอดภัย

ห้องมิราเคิล แกรนด์ ปี ชั้น 4

ผู้ดำเนินรายการ: รศ.ดร.สุรศักดิ์ ไชยสงค์ คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ผู้ร่วมแลกเปลี่ยน: นายสุรียา บุตรจินดา รองผู้ว่าราชการจังหวัดศรีสะเกษ

นางกัลยา เอี้ยวสกุล ผู้อำนวยการสำนักงานประชาคมงดเหล้า จังหวัดปัตตานี

นายวิชญ์ ศรีทวงค์ ประธานมูลนิธิเครือข่ายพลังสังคม

นายณรงค์ชัย คุณปลื้ม นายกเทศมนตรีเมืองแสนสุข เทศบาลเมืองแสนสุข จังหวัดชลบุรี

นางสาวจินตนา จันทรโคตรแก้ว มูลนิธิเพื่อการพัฒนานโยบายสุขภาพระหว่างประเทศ

(IHPF)

วัตถุประสงค์

ปัญหาจากการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มีผลกระทบต่อประชาชนในชุมชนและสังคม กฎหมาย นโยบาย และมาตรการป้องกันและควบคุมปัญหาจากการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของประเทศไทยมีการ ดำเนินการมาหลายสิบปี ซึ่งยังมีความท้าทายในการจัดการหลายด้านทั้งในระดับประเทศและระดับจังหวัด/ พื้นที่ ในปัจจุบันมีการปรับปรุง พ.ร.บ.ควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เสนอให้มีการกระจายอำนาจไปสู่พื้นที่ใน การออกข้อกำหนดในการอนุญาตหรือควบคุมการเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เช่น การออกใบอนุญาต การกำหนด พื้นที่ขายและ/หรือการดื่มแอลกอฮอล์ ด้วยเหตุผลประกอบด้านบริบทของพื้นที่ อย่างไรก็ตามปัญหา แอลกอฮอล์เป็นปัญหาเชิงสังคมที่มีความซับซ้อน เกิดผลกระทบกับเด็ก เยาวชน ประชาชนและนักท่องเที่ยว ที่มาในพื้นที่ได้ ดังนั้น symposium นี้จึงเป็นการเสวนา อภิปราย และแลกเปลี่ยนในประเด็นนี้ทั้งในเชิง แนวคิด หลักการ วิธีการหรือแนวปฏิบัติ และตัวอย่างหรือกรณีศึกษา รวมทั้งมุมมองในด้านต่าง ๆ จาก วิทยากรร่วมเสวนาในครั้งนี้

ประเด็นอภิปรายแลกเปลี่ยน

- การดำเนินงานขับเคลื่อนงานป้องกันและควบคุมปัญหาแอลกอฮอล์ในระดับพื้นที่
- กรณีศึกษาในด้านการดำเนินงานสาธารณสุข การท่องเที่ยวปลอดภัย เทศกาลประเพณีปลอดเหล้า และปลอดภัย และการดำเนินงานบูรณาการร่วมกันในพื้นที่และร่วมกับประเด็นอื่น ๆ
- แนวคิดในการกระจายอำนาจสู่พื้นที่ ในด้านการอนุญาตและควบคุมกำกับในระดับพื้นที่
- ข้อควรพิจารณา และข้อเสนอแนะ

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- เพื่อให้ผู้เข้าร่วมมีความเข้าใจที่ลึกซึ้งเกี่ยวกับปัญหาและข้อจำกัดในการดำเนินงานขับเคลื่อนงาน ป้องกันและควบคุมปัญหาแอลกอฮอล์ในระดับพื้นที่

- เพื่อให้ผู้เข้าร่วมมีความรู้เกี่ยวกับโครงสร้างการกระจายอำนาจสู่พื้นที่ ในด้านการอนุญาตและควบคุม กำกับในระดับพื้นที่
- เพื่อให้ผู้เข้าร่วมได้ร่วมแลกเปลี่ยนประสบการณ์จากพื้นที่ของตนเอง ทั้งในแง่ของปัญหา ผลกระทบ แนวคิดและหลักการ รวมถึงข้อเสนอแนะจากผู้ดำเนินงานในพื้นที่

Symposium 6 ภาษีและการควบคุมด้านราคา

ห้องมिरาเคิล แกรนด์ เอ ชั้น 4

ผู้ดำเนินรายการ: รศ.ดร.นพ.อุดมศักดิ์ แซ่โจ้ว ผู้อำนวยการสถาบันส่งเสริมการวิจัยและนวัตกรรมสู่ความเป็นเลิศ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์

ผู้ร่วมแลกเปลี่ยน: นายอาคม อ่วมสำอางค์ ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านวิชาการสรรพสามิต กรมสรรพสามิต
นายชนินทร์ รุ่งธนเกียรติ ประธานกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต (ฉบับที่..) พ.ศ.(กมธ.สุราชุมชน) สส.พรรคเพื่อไทย
นายสรารุท ประสิทธิ์ส่งเสริม ตัวแทนผู้ประกอบการ โรงเบียร์ call me papa

วัตถุประสงค์

มาตรการทางภาษีและราคา เป็นมาตรการสำคัญที่มีประสิทธิผลในการลดปริมาณการบริโภคและผลกระทบต่อจากเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่มีผลการศึกษารองรับและได้รับการแนะนำจากองค์การอนามัยโลก แต่มักจะเป็นมาตรการที่ไม่ได้รับความนิยมจากประชาชน สำหรับประเทศไทยในปัจจุบันมาตรการดังกล่าวถูกใช้โดยอำนาจตาม พ.ร.บ. ภาษีสรรพสามิต พ.ศ.2560 ซึ่งมีการกำหนดอัตราการจัดเก็บภาษีสรรพสามิต

ความเคลื่อนไหวทางนิติบัญญัติที่สำคัญในช่วงไม่กี่เดือนที่ผ่านมาเกี่ยวกับ พ.ร.บ. ฉบับดังกล่าว คือ การเสนอขอแก้ไข พ.ร.บ. ภาษีสรรพสามิต พ.ศ.2560 เพื่อให้ผู้ผลิตรายย่อยเข้าสู่ตลาดได้ง่ายขึ้น จาก 3 พรรคการเมืองโดยใช้ชื่อเล่นของแต่ละร่างว่า สุราก้าวหน้า สุราชุมชน และสุรารวมไทย ซึ่งผลการลงมติของสภาผู้แทนราษฎรเมื่อต้นเดือนตุลาคมที่ผ่านมา มีการรับหลักการไป 2 ร่าง (สุราชุมชน และสุรารวมไทย)

Symposium นี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อปูพื้นฐานของแนวคิดของแก้ไข พ.ร.บ. ภาษีสรรพสามิต พ.ศ.2560 แลกเปลี่ยนเกี่ยวกับผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นหากกฎหมายผ่านความเห็นชอบตามกระบวนการนิติบัญญัติและการบังคับใช้จริง จากมุมมองของส่วนราชการที่บังคับใช้กฎหมาย ผู้ผลิต และนักวิชาการ รวมถึงมุมมองทางการเมือง เกี่ยวกับทั้งด้านผลประโยชน์และผลกระทบที่จะเกิดขึ้นตามมา และเปิดโอกาสผู้เข้าร่วมรับฟังได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับประเด็นดังกล่าวและประเด็นอื่นๆ ที่เกี่ยวเนื่องกันด้วย

ประเด็นอภิปรายแลกเปลี่ยน

- แนวคิดของการเสนอแก้ไข พ.ร.บ. ภาษีสรรพสามิต พ.ศ. 2560
- ผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นหากกฎหมายผ่านความเห็นชอบตามกระบวนการนิติบัญญัติ
- ข้อคิดเห็นจากผู้เข้าร่วมรับฟัง

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- เพื่อให้ผู้เข้าร่วมมีความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิดของการเสนอแก้ไข พ.ร.บ. ภาษีสรรพสามิต พ.ศ. 2560
- เพื่อให้ผู้เข้าร่วมมีความรู้เกี่ยวกับผลที่จะตามมาจากการแก้ไขกฎหมายทั้งผลในทางเศรษฐกิจ สังคม และผลกระทบต่อภาคส่วนอื่นๆ

Workshop: ออกแบบอนาคตเยาวชนหญิงไทยด้วย Design Thinking: เส้นทางสู่การควบคุมการเข้าถึง เครื่องดื่มแอลกอฮอล์

ห้องประชุม ชั้น 4

ผู้ดำเนินรายการ: รศ.ดร.นพ.พลเทพ วิจิตรคุณากร

รองผู้อำนวยการศูนย์ปัญหาสุรา

สาขาวิชาเวชศาสตร์ครอบครัวและเวชศาสตร์ป้องกัน

คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

วิทยากรร่วม: ผศ.นพ.ศุภกร ศรีแก้ว สาขาวิชาเวชศาสตร์ครอบครัวและเวชศาสตร์ป้องกัน

คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

นพ.ธนพล ประเทืองพงศ์ สาขาวิชาเวชศาสตร์ครอบครัวและเวชศาสตร์ป้องกัน

คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

รายละเอียดกิจกรรม

1. Empathize (15 นาที) - ทำความเข้าใจปัญหา

- กิจกรรม: เปิดด้วยวิดีโอสั้น (5 นาที) ที่แสดงสถานการณ์ปัจจุบันของการเข้าถึงเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในเยาวชนหญิง โดยเน้นการตลาดและการเข้าถึงง่ายในชุมชน
- กล่าวนำและอธิบาย วัตถุประสงค์ ของการประชุม โดยให้ผู้เข้าร่วมเริ่มคิดถึงปัญหาที่เกิดขึ้นจริง
- คำถามปลายเปิด (10 นาที) เพื่อกระตุ้นการสนทนา เช่น "คุณคิดว่าปัจจัยใดที่ทำให้เยาวชนหญิงเข้าถึงเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้ง่าย?"

2. Define & Ideate (30 นาที) - กำหนดปัญหาและระดมสมอง

- การแบ่งกลุ่มย่อย (20 นาที): แบ่งผู้เข้าร่วมเป็น 3 กลุ่ม โดยแต่ละกลุ่มจะหารือในหัวข้อต่าง ๆ เช่น:
 - กลุ่ม 1: การควบคุมการตลาดและการขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์
 - กลุ่ม 2: การเฝ้าระวังในชุมชนและครอบครัว
 - กลุ่ม 3: การรณรงค์สร้างความตระหนักในสถานศึกษา
- เครื่องมือที่ใช้: Persona Mapping ให้ผู้เข้าร่วมสร้างบุคลิกภาพจำลองของเยาวชนหญิงที่มีความเสี่ยงในการเข้าถึงเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ จากนั้นวิเคราะห์ปัญหาโดยใช้ Post-it เพื่อติดปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับปัญหาลงบนแผนภาพ
- Root Cause Analysis (10 นาที): ในแต่ละกลุ่ม ผู้เข้าร่วมจะทำการระบุ สาเหตุรากฐาน ของปัญหาการเข้าถึงเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในเยาวชนหญิง พร้อมทั้งระดมความคิดเห็นเกี่ยวกับวิธีการแก้ไข

3. Prototype & Test (35 นาที) - สร้างต้นแบบและทดสอบ

- การสร้างต้นแบบ (20 นาที): แต่ละกลุ่มจะพัฒนา ต้นแบบ (Prototype) ของแนวทางแก้ไข ปัญหาที่ได้จากการระดมสมอง เช่น

- แนวทางการควบคุมการตลาดและการขายแอลกอฮอล์
- กลไกการเฝ้าระวังในชุมชนและโรงเรียน
- การออกแบบกิจกรรมรณรงค์ในสถานศึกษา
- การนำเสนอและรับความคิดเห็น (15 นาที)
 - ตัวแทนแต่ละกลุ่มจะ Pitching แนวคิดของกลุ่มต่อที่ประชุม โดยให้ผู้เข้าร่วมคนอื่น ๆ ให้ความ Feedback ผ่าน Mentimeter หรือ Slido เพื่อให้การโหวตแนวคิดที่มีศักยภาพมากที่สุด

4. สรุปผลและปิดกิจกรรม (10 นาที) - สรุปผลและขั้นตอนต่อไป

- สรุปประเด็นสำคัญ จากการนำเสนอของแต่ละกลุ่ม พร้อมแนวทางที่ควรนำไปปรับใช้ในระดับชุมชนและนโยบาย
- เปิดโอกาสให้ผู้เข้าร่วมซักถามและเสนอแนวทางเพิ่มเติม
- สรุปผลการโหวต และเน้นย้ำถึงขั้นตอนถัดไปในการนำแนวทางเหล่านี้ไปปรับใช้

Call for action: เคลื่อนไหวเพื่อเปลี่ยนแปลงสู่สังคมสุขภาวะและยั่งยืน

ผู้ดำเนินรายการ: นพ.ค่านวณ อึ้งชูศักดิ์ ประธานคณะกรรมการด้านวิชาการภายใต้อนุกรรมการวิชาการ
คณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แห่งชาติ

ผู้อ่านข้อเรียกร้องจากที่ประชุม: รศ.ดร.นพ.พลเทพ วิจิตรคุณากร รองผู้อำนวยการศูนย์วิจัยปัญหาสุรา

ผู้อ่านข้อห่วงใยต่อการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์: ตัวแทนเยาวชนผู้หญิง YSDN ตัวแทนเหยื่อผู้ได้รับ
ผลกระทบ/ผู้พิการ ตัวแทนสตรีผู้ได้รับผลกระทบ

วิทยากร: นายวิสาร เตชะธีราวัฒน์ ประธานคณะกรรมการสิทธิการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติควบคุม
เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
นายชนินทร์ รุ่งธนเกียรติ ส.ส.พรรคเพื่อไทย
นายเท่าพิภพ ลิ้มจิตรกร ส.ส.พรรคประชาชน
นางกัลยา เอี้ยวสกุล ผู้แทนจากพรรคภูมิใจไทย
ดร.ประเมษฐ์ จินา ส.ส.พรรครวมไทยสร้างชาติ

วัตถุประสงค์

รายการนี้จะเป็นการอภิปรายถึงบทบาทของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือพรรคการเมืองในการ
ผลักดันนโยบายและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่มีประสิทธิภาพ รวมถึงการสร้าง
ความร่วมมือระหว่างภาคส่วนต่างๆ เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่เป็นรูปธรรม ที่ตอบสนองต่อข้อเรียกร้องของ
ผู้ได้รับผลกระทบทางลบจากการดื่มสุราทั้งทางตรงและทางอ้อม และจากนักวิชาการ ประชาชนผู้ต้องการอยู่
ในสังคมสุขภาวะที่ยั่งยืนและปลอดภัยจากอันตรายของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

ประเด็นอภิปรายแลกเปลี่ยน

- บทบาทของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในการผลักดันนโยบายและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการควบคุม
เครื่องดื่มแอลกอฮอล์
- แนวทางในการสร้างความสมดุลระหว่างการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เพื่อสุขภาพของประชาชน
กับการพัฒนาเศรษฐกิจและการท่องเที่ยว
- การดำเนินการที่เป็นรูปธรรม: การระดมมาตรการและนโยบายที่เป็นไปได้ในการแก้ไขปัญหาเครื่องดื่ม
แอลกอฮอล์ในระยะสั้นและระยะยาว

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- ได้รับข้อเสนอเชิงนโยบายและมาตรการที่ชัดเจนซึ่งสามารถนำไปใช้ในการควบคุมเครื่องดื่ม
แอลกอฮอล์อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งในระยะสั้นและระยะยาว
- เกิดความร่วมมือระหว่างภาคการเมือง นักวิชาการ ภาคประชาสังคม และผู้มีบทบาทสำคัญในการ
ควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เพื่อสร้างสังคมที่ปลอดภัยและสุขภาวะที่ยั่งยืน

- ผู้เข้าร่วมประชุมและประชาชนทั่วไปได้รับความรู้และเกิดความตระหนักถึงผลกระทบทางลบจากการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ รวมถึงบทบาทของกฎหมายในการคุ้มครองสุขภาพของประชาชน
- เกิดความเข้าใจที่ลึกซึ้งเกี่ยวกับบทบาทของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและพรรคการเมืองในการผลักดันนโยบายการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่ตอบสนองต่อข้อเรียกร้องของผู้ได้รับผลกระทบ
- สร้างแนวทางในการสมดุลระหว่างสุขภาพและเศรษฐกิจ โดยได้รับข้อเสนอแนะแนวทางในการสร้างสมดุลระหว่างการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เพื่อสุขภาพของประชาชนกับการส่งเสริมเศรษฐกิจและการท่องเที่ยวในประเทศไทย

บทคัดย่อ
การประกวดนำเสนอผลงานวิจัย

มุมมองต่อเหตุการณ์ไม่ดื่มแอลกอฮอล์สู่การพัฒนาวัฒนธรรมต้นแบบที่ส่งเสริมการปฏิเสธ

การดื่มแอลกอฮอล์ของวัยรุ่นและเยาวชน

รองศาสตราจารย์ ดร. วิไลลักษณ์ ลังกา*

รองศาสตราจารย์ ดร. นริศรา พิงโพธิ์สภ

นายบดินทร์ นางวงศรี

สังกัด คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

*Corresponding author: w_langka@hotmail.com

บทคัดย่อ

การดื่มแอลกอฮอล์ในวัยรุ่นเป็นปัญหาสาธารณสุขที่สำคัญเพราะนำไปสู่การเจ็บป่วยและการตายก่อนวัยอันควร งานวิจัยในอดีตส่วนใหญ่มุ่งปรับพฤติกรรมกรรมการดื่มแอลกอฮอล์ที่ยึดนักวิจัยเป็นผู้ออกแบบ แต่ยังไม่เปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีส่วนร่วมออกแบบกิจกรรมเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการ วัตถุประสงค์ เพื่อวิเคราะห์จำแนกเหตุการณ์ไม่ดื่มแอลกอฮอล์และหาคำอธิบายเกี่ยวกับมุมมองต่อการไม่ดื่มแอลกอฮอล์ของวัยรุ่นที่ดื่มและไม่ดื่มฯ เพื่อนำไปออกแบบและตรวจสอบความเป็นไปได้ของวัฒนธรรมต้นแบบที่ส่งเสริมการปฏิเสธการดื่มฯ ของวัยรุ่นด้วยกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการ วิธีการวิจัย ระยะเวลาที่ 1 เป็นการวิจัยเชิงปริมาณเก็บข้อมูลกับวัยรุ่นที่สุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน จำนวน 2,144 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติ t-test และการวิเคราะห์ความแปรปรวน ระยะเวลาที่ 2 สัมภาษณ์วัยรุ่นอายุระหว่าง 10-19 ปีที่ดื่มและไม่ดื่มฯ จำนวน 15 คน ด้วยแนวคำถามสัมภาษณ์แบบกึ่งมีโครงสร้าง วิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา ส่วนระยะเวลาที่ 3 นำข้อค้นพบจากทั้งสองระยะมาตีความร่วมกันเพื่อออกแบบวัฒนธรรมต้นแบบที่ส่งเสริมการปฏิเสธการดื่มฯ ด้วยการวิจัยเชิงปฏิบัติการ กลุ่มผู้ร่วมวิจัยเป็นครูแนะแนวและนักเรียน จำนวน 28 คน วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงบรรยายและวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา ผลการวิจัย ผลการวิจัยเชิงปริมาณพบว่า กลุ่มที่ไม่ดื่มให้ความสำคัญกับเหตุการณ์ไม่ดื่มฯ ในภาพรวมและรายประเด็น ได้แก่ (1) ค่านิยมส่วนตัว (2) บรรทัดฐานของสังคม (3) ผลกระทบจากการดื่ม (4) กฎหมาย (5) ความไม่จำเป็นของแอลกอฮอล์ (6) ปัญหาจากการดื่มฯ ในอดีต และ (7) อื่น ๆ มากกว่ากลุ่มที่ดื่มฯ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งข้อค้นพบเชิงคุณภาพอธิบายได้ว่า เหตุผลของกลุ่มที่ดื่มฯ เกี่ยวข้องกับสถานการณ์ภายนอกที่ขัดขวางการดื่ม ในขณะที่กลุ่มไม่ดื่มฯ เป็นเหตุผลทั้งจากภายในตัวเองและสภาพแวดล้อมภายนอกที่สนับสนุนป้องกันการดื่มแอลกอฮอล์ สำหรับผลการวิจัยเชิงปฏิบัติการทั้งสองวงรอบทำให้ได้ 4 วัฒนธรรมต้นแบบที่ส่งเสริมการปฏิเสธการดื่มฯ ได้แก่ เพลง ผังนิทรรศการ รายการพ็อดคาส และเครื่องรางของขลัง สรุป ผลการศึกษาเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพให้ข้อสรุปที่สอดคล้องกันว่า กลุ่มวัยรุ่นและเยาวชนที่ดื่มและไม่ดื่มเห็นความสำคัญของเหตุการณ์ไม่ดื่มด้านผลกระทบจากการดื่มมากที่สุด ข้อเสนอแนะ/ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย การกำหนดมาตรการการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในกลุ่มวัยรุ่นควรมีเนื้อหาที่สื่อสารเกี่ยวกับผลกระทบจากการดื่ม ส่วนกลุ่มเยาวชนอายุมากกว่า 20 ปีที่กฎหมายอนุญาตให้ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้ควรได้รับการสื่อสารเพื่อสร้างความตระหนักรู้เรื่องการดื่มอย่างรับผิดชอบให้อยู่ในระดับที่เหมาะสม นอกจากนี้ผู้สนใจสามารถนำ 4 วัฒนธรรมต้นแบบไปประยุกต์ในโครงการรณรงค์ลด ละ เลิกการดื่มแอลกอฮอล์ของวัยรุ่นและเยาวชน

คำสำคัญ (Keywords): การปฏิเสธการดื่มแอลกอฮอล์, เหตุการณ์ไม่ดื่ม, แอลกอฮอล์, วัยรุ่นและเยาวชน

บทบาทครอบครัวและชุมชนของชนเผ่ากะเหรี่ยงในการดูแลผู้ป่วยติดสุรา

ตำบลอมก๋อย อำเภออมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่

นางญาณี ศิริวรรณ พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ

สังกัด สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเชียงใหม่

*Corresponding author: yaneewut@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน โดยใช้รูปแบบการวิจัยเชิงคุณภาพเป็นหลัก และการวิจัยเชิงปริมาณเป็นรอง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวคิดและกระบวนการจัดการปัญหา ปัจจัยความสำเร็จ และแนวทางในการดูแลช่วยเหลือผู้ป่วยติดสุราชนเผ่ากะเหรี่ยง ตำบลอมก๋อย อำเภออมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้เป็นผู้ป่วยติดสุรา สมาชิกในครอบครัว ผู้นำชุมชน อสม. ผู้รับผิดชอบงานบำบัดรักษาผู้ป่วยติดสุรา และ เจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 26 คน และคนในชุมชน จำนวน 60 คน ทำการคัดเลือกโดยวิธีแบบเฉพาะเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย แบบสัมภาษณ์เชิงลึก และแบบสอบถามการยอมรับของคนในชุมชนที่มีต่อผู้ป่วยติดสุรา วิเคราะห์ข้อมูลโดยการตีความพรรณนา และใช้โปรแกรมสถิติสำเร็จรูป ผลการวิจัยผู้ป่วยติดสุราส่วนใหญ่เริ่มดื่มสุราเพราะต้องทำพิธีต่างๆ และการเข้าร่วมกิจกรรมประเพณีในชุมชนมีสุราเลี้ยง ส่วนใหญ่ผู้ติดสุราที่เข้ารับการบำบัดรักษาในโรงพยาบาลสามารถหยุดดื่มสุราได้เนื่องจากผู้ป่วยมีความตั้งใจในการเลิกสุรา แต่ผู้ป่วยที่ไม่สามารถหยุดดื่มสุราได้ เนื่องจากเมื่อกลับไปอยู่ที่บ้าน มักจะได้ยินภรรยาและคนรอบข้างพูดประชดประชัน เสียสติ พูดแต่เรื่องไม่ดีในอดีต รู้สึกเครียดกังวล ทำให้มีการกลับมาดื่มสุราซ้ำ สำหรับคนในชุมชนส่วนใหญ่มองว่าผู้ป่วยติดสุราไม่มีผลกระทบกับชุมชนและเพื่อนบ้าน การดื่มสุราถือว่าเป็นเรื่องปกติไม่ได้ถือเป็นปัญหาของชุมชน ไม่มีมาตรการทางสังคมของชุมชนในการควบคุมปัญหาจากสุราสามารถดื่มและซื้อขายได้ตามปกติ ในด้านของการดูแลรักษาผู้ป่วยในคลินิกเลิกสุราของโรงพยาบาลอมก๋อยได้ให้การดูแลรักษา พร้อมทั้งทำความเข้าใจและขอความร่วมมือญาติและผู้นำชุมชนสุรา แต่พบว่าปัญหาและอุปสรรคในการช่วยเลิกสุรา ไม่มีมาตรการชุมชนหรือกฎหมายบังคับ ควบคุมการดื่มและการจำหน่ายสุราทำให้มีการเข้าถึงสุราในชุมชนได้ง่าย ปัจจัยความสำเร็จในการช่วยเลิกสุรากำลังใจและการได้รับการดูแลเอาใจใส่จากคนในครอบครัว และความตั้งใจและความอดทนของผู้ป่วยติดสุรา

บทเรียนจากช่วงโควิด: มาตรการทางสังคมสำหรับวางแผนการควบคุมแอลกอฮอล์ในปัจจุบันและอนาคต

นางสาว นัจมีย์ อุดลยรัตน์*

ดร.ธนวิรัช ปานน้อย ผศ.ดร.ธิดา โสทธิโยธิน และ ดร.อรทัย วลีวงศ์

สังกัด สำนักวิชาเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์

*Corresponding author: najmee.ad@wu.ac.th

บทคัดย่อ

งานวิจัยในอดีตชี้ให้เห็นว่ามาตรการทางสังคมเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้พฤติกรรมสุขภาพของประชาชนเปลี่ยนแปลงไป ในช่วงการระบาดของโควิด-19 ประเทศไทยได้มีการกำหนดนโยบายทางสังคมที่ไม่เคยบังคับใช้มาก่อนหลายประการเพื่อหยุดยั้งการแพร่ระบาดของโรค ไม่ว่าจะเป็นการจำกัดการเดินทาง การกำหนดเวลาเปิด-ปิดกิจการ การปิดสถานบันเทิงชั่วคราว การงดจำหน่ายแอลกอฮอล์ และมาตรการเฝ้าระวังต่างๆของรัฐ อย่างไรก็ตาม ยังไม่มีการศึกษาใดประเมินผลของมาตรการเหล่านี้ต่อการเปลี่ยนแปลงของพฤติกรรมสุขภาพของประชาชน อันจะนำไปสู่มาตรการทางสังคมสำหรับวางแผนการควบคุมแอลกอฮอล์ในอนาคต วัตถุประสงค์ การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้มาตรการทางสังคมและพฤติกรรมการดื่มสุราระหว่างการระบาดของโควิด-19 ในประเทศไทย วิธีการวิจัย คณะผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสำรวจครัวเรือนประชาชนชาวไทย จำนวน 7,731 ราย ซึ่งมาจากการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอนทั่ว 13 เขตสุขภาพ โดยใช้แบบสอบถามเพื่อศึกษารูปแบบพฤติกรรมการดื่ม และวัดความสัมพันธ์ระหว่างมาตรการทางสังคมกับการดื่มแอลกอฮอล์ในช่วงการระบาดของโควิด-19 ผลการวิจัย ผลการศึกษาสะท้อนให้เห็นว่า การรับรู้เกี่ยวกับการปิดกิจการสถานบันเทิงและการงดจำหน่ายแอลกอฮอล์ในช่วงการระบาดมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญกับพฤติกรรมการดื่ม โดยเฉพาะอย่างยิ่งการรับรู้ในเชิงลบเกี่ยวกับมาตรการทางสังคมเหล่านี้ มีความสัมพันธ์กับการเพิ่มขึ้นของการดื่มแอลกอฮอล์: OR = 1.42; 95%CI = [1.19, 1.69] และ OR = 2.50; 95%CI = [2.11, 2.97] ตามลำดับ สรุป การรับรู้เกี่ยวกับการปิดกิจการสถานบันเทิงและการงดจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ส่งผลต่อพฤติกรรมการดื่มในช่วงการระบาดของโควิด-19 โดยคนที่มีการรับรู้เชิงลบต่อมาตรการทางสังคมนั้นมีแนวโน้มที่จะดื่มแอลกอฮอล์เพิ่มขึ้น ข้อเสนอแนะ/เชิงนโยบาย มาตรการทางสังคมมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการดื่มของคนในชาติ ผู้กำหนดนโยบายควรดำเนินการแทรกแซงที่มีความเหมาะสมและเจาะจงมากขึ้นเพื่อบรรลุเป้าหมายด้านสาธารณสุขด้วย

คำสำคัญ (Keywords): มาตรการทางสังคม, แอลกอฮอล์, โควิด-19

การกระจายอำนาจภายใต้การบังคับใช้กฎหมายและข้อบังคับในนโยบายการควบคุมเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ ทั้งในระดับชาติและท้องถิ่น

ผู้ช่วยศาสตราจารย์วัฒน์ ปวนปิ่นวงศ์

สังกัด คณะสังคมศาสตร์และการพัฒนาท้องถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม จังหวัดพิษณุโลก

*Corresponding author: reddevil_small@hotmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยฉบับนี้มีวัตถุประสงค์ คือ เพื่อวิเคราะห์ถึงการกระจายอำนาจและการบังคับใช้กฎหมาย และข้อบังคับในนโยบายการควบคุมเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ทั้งในระดับชาติและท้องถิ่น ผู้วิจัยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพประกอบด้วยการวิจัยเอกสารและการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก จากกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ 1) เจ้าหน้าที่ภาครัฐ 2) ภาคประชาชน และ 3) ภาคธุรกิจ ผลการวิจัยแบ่งออกเป็น 3 ประเด็น คือ 1) กฎหมายและข้อบังคับด้านการควบคุมเครื่องตี้มแอลกอฮอล์จากระดับชาติถึงท้องถิ่น ซึ่งปัจจุบันมีคณะกรรมการนโยบายเครื่องตี้มแอลกอฮอล์แห่งชาติ คณะกรรมการควบคุมเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ และคณะกรรมการควบคุมเครื่องตี้มแอลกอฮอล์จังหวัด ดำเนินการภายใต้ฐานคิดการควบคุมและสั่งการจากอำนาจรัฐผ่านตัวเจ้าหน้าที่รัฐเป็นสำคัญ ทั้งนี้ มีสัดส่วนของการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายภาคประชาชนถูกลดทอนโดยอำนาจรัฐผ่านการจัดคณะทำงานผ่านตำแหน่งข้าราชการที่เกี่ยวข้อง 2) การทำงานร่วมกันระหว่างท้องถิ่นกับหน่วยงานส่วนกลางของรัฐในด้านการควบคุมเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ สะท้อนภาพลักษณะของการสั่งการและลักษณะของการขอความร่วมมือ และ 3) หลักการกระจายอำนาจประเด็นกฎหมายและนโยบายที่เกี่ยวข้องกับเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ กล่าวคือ ควรกระจายอำนาจและลดบทบาทการรวมศูนย์ในเชิงนโยบายเปิดโอกาสให้ท้องถิ่นได้กระทำการในประเด็นเรื่องแอลกอฮอล์อย่างอิสระ

คำสำคัญ (Keywords): การกระจายอำนาจ, เครื่องตี้มแอลกอฮอล์, การบังคับใช้กฎหมาย, นโยบายการควบคุมเครื่องตี้มแอลกอฮอล์, การปกครองส่วนท้องถิ่น

การพัฒนารูปแบบเพื่อคัดกรอง บำบัดแบบสั้น ส่งต่อระบบบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพทางจิตและ สังคมของผู้ที่มีปัญหาการใช้สุราในชุมชน

ภญ.จามรี ไตรจันทร์*

รศ.ดร.จุฑารัตน์ สติธิปัญญา, พว.ถนอม คำทอง, นวค.สธ. สมมาตร สุขดำ, พว.วันเพ็ญ เกื้อคลัง,

พว.อุบล นิยมณี, นายณัฐวัฒน์ กิตติธนาชูพันธ์

สังกัด โรงพยาบาลเขายายจัน

*Corresponding author: jampharmacy@hotmail.com

บทคัดย่อ

การพัฒนารูปแบบเพื่อคัดกรอง บำบัดแบบสั้น ส่งต่อระบบบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพทางจิตและสังคมของผู้ที่มีปัญหาการใช้สุราในชุมชน โดยการพัฒนาร่วมของหน่วยบริการปฐมภูมิในชุมชนร่วมกับภาคีเครือข่ายในพื้นที่ เช่น โรงเรียน วัด หน่วยงานทั้งภาครัฐ เอกชน องค์กรสาธารณประโยชน์ และร่วมอภิปรายสาเหตุ ผลกระทบ แนวทางการแก้ปัญหาจากการตีความของคนในชุมชน จะทำให้เกิดความตระหนัก เห็นความสำคัญและประโยชน์ของการคัดกรอง การบำบัดแบบสั้น และนำไปสู่การส่งต่อผู้ที่มีปัญหาการใช้สุราในระดับเสี่ยงสูงไปยังโรงพยาบาลชุมชน รูปแบบการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ สาธิตย้อนกลับ และมีที่เลี้ยงเป็นโคชสอนหน้างานในการปฏิบัติภาคสนาม ทำให้ผู้ทำหน้าที่คัดกรองและบำบัดแบบสั้น มีความมั่นใจ และมีทักษะเพิ่มขึ้น ร่วมกับการพัฒนาสื่อที่สอดคล้องกับการรับรู้หรือความเข้าใจที่คลาดเคลื่อนในการดื่มแอลกอฮอล์ เพื่อให้ผู้ทำหน้าที่คัดกรอง บำบัด สามารถอธิบายข้อมูลที่มีหลักฐานทางวิชาการ ได้อย่างมั่นใจ ช่วยสร้างแรงจูงใจในการลด เลิกดื่มได้มากขึ้น การดำเนินการคัดกรองเชิงรุกเป็นสิ่งจำเป็นในการค้นหาผู้ดื่มที่มีความเสี่ยง และให้การบำบัดตามระดับความเสี่ยงได้อย่างเหมาะสม โดยควรใช้การคัดกรองในพื้นที่กลาง กิจกรรมส่วนรวมของชุมชน หรือในแต่ละหน่วยงาน เช่น โรงเรียน หน่วยงานราชการ ตลาด วัด งานบุญประเพณี โดยมีผู้นำของแต่ละกลุ่ม เข้ามามีส่วนร่วมอย่างจริงจัง ร่วมกับการสื่อสารในชุมชนที่เหมาะสมกับช่องทางการรับสื่อ เช่น หอกระจายข่าว การเทศนา กลุ่มสภากะเหรี่ยงและเยาวชน อสม. การศึกษานี้เมื่อผ่านการทดลองใช้รูปแบบและนำไปขยายผลในชุมชนทำให้ความครอบคลุมของการคัดกรอง เพิ่มขึ้นจากร้อยละ 27.47 เป็นร้อยละ 84.46 ผู้ดื่มในระดับเสี่ยงต่ำ ร้อยละ 100 ได้รับการให้ความรู้/คำแนะนำ (brief advice) ผู้ดื่มในระดับเสี่ยงปานกลางได้รับการให้คำปรึกษาแบบสั้น (brief counseling) ร้อยละ 94.3 ผู้ดื่มในระดับเสี่ยงสูงร้อยละ 100 ได้รับการให้คำปรึกษาแบบสั้น และ ร้อยละ 75.0 ได้รับการส่งต่อ การสื่อสารและส่งต่อผู้ที่มีความเสี่ยงในระดับสูงมายังคลินิกเลิกเหล้าของโรงพยาบาลชุมชน ที่มีการเตรียมความพร้อม มีช่องทางด่วน มีโอกาสในการสร้างแรงจูงใจในการลด เลิก การดื่ม ได้มากขึ้น รวมถึงการติดตามเยี่ยมบ้าน การให้โอกาสผู้บำบัดกลับมาใช้ชีวิต และทำงานทั้งงานในครอบครัว และงานของกลุ่มต่างๆ เช่นกลุ่มเกษตรกรปลูกผักสวนครัว เป็นการสร้างคุณค่าให้ผู้บำบัดได้รับการยอมรับ และมีโอกาสเลิกดื่มได้มากขึ้น ข้อเสนอแนะ/ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย 1) ควรมีการสร้างและพัฒนาศักยภาพให้บุคลากรในหน่วยงานอื่นๆ นอกเหนือจากกระทรวงสาธารณสุข ในพื้นที่ 2) การคัดกรองการดื่ม ควรทำควบคู่กับเรื่องการคัดกรองบุหรี่ และสารเสพติดอื่นๆ และควรมีการออกแบบร่วมกับหน่วยงานอื่นๆ ในระดับชุมชน 3) การส่งต่อเข้าสู่ระบบบำบัด ควรมีทางด่วน เมื่อผู้มีปัญหาจากการดื่มตัดสินใจเข้ารับบริการ

4) เสนอให้กระทรวงท่องเที่ยว กรมส่งเสริมการเกษตร ทบพวชนนโยบายและรูปแบบการกระตุ้นเศรษฐกิจ ส่งเสริมการท่องเที่ยว วิสาหกิจชุมชน ที่มีการผลิตแอลกอฮอล์และส่งเสริมการขาย การดื่ม ในทุกรูปแบบ

คำสำคัญ (Keywords): การพัฒนารูปแบบ การคัดกรอง บำบัดแบบสั้น ฟันฟูสมรรถภาพทางจิตและสังคม ชุมชน

การถอดบทเรียนแนวทางในการแก้ไขผลกระทบจากการตีเครื่องตีแอลกอฮอล์ของแรงงานต่างด้าว ชาวพม่าในภาคใต้ของประเทศไทย

ดร.คณิต หนูพลอย*

ผศ.ดร.กิตติพงษ์ สอนล้อม, รศ.ดร.นิรชร ชูดีพัฒนา

สังกัด คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

*Corresponding author: kanit.hnu@sru.ac.th

บทคัดย่อ

การตีเครื่องตีแอลกอฮอล์เป็นสาเหตุหลักของการเจ็บป่วยและการตายทั่วโลกซึ่งสามารถส่งผลกระทบต่อค่าใช้จ่ายด้านสุขภาพของประเทศ แรงงานต่างด้าวชาวพม่าเป็นแรงงานหลักของประเทศไทย ประเด็นดังกล่าวนี้ว่าเป็นสิ่งสำคัญยิ่งต่อการวิจัยในครั้งนี้ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อถอดบทเรียนของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับแรงงานต่างด้าวชาวพม่าในภาคใต้ของประเทศไทยว่าด้วยแนวทางในการแก้ไขผลกระทบจากการตีเครื่องตีแอลกอฮอล์ของแรงงานต่างด้าวชาวพม่าเชิงสร้างสรรค์ โดยเป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้ให้ข้อมูลหลัก คือ บุคคลที่มีประสบการณ์ตรงหรือมีส่วนเกี่ยวข้องกับแรงงานต่างด้าวชาวพม่าที่สามารถให้ข้อมูลได้อย่างชัดเจน จำนวน 34 คน ประกอบด้วยกัน 7 กลุ่ม และมีการคัดเลือกผู้ให้ข้อมูลเป็นแบบเจาะจง โดยใช้เครื่องมือแนวคำถามการประชุมสหสาขาวิชาชีพและแบบบันทึกการสังเกตแบบมีส่วนร่วม โดยแบ่งการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็น 2 กระบวนการคือ การประชุมสนทนากลุ่มและการประชุมสหสาขาวิชาชีพ ทำการวิเคราะห์ข้อมูลแบบ Thematic analysis และตรวจสอบข้อมูล ตามหลักการตรวจสอบสามเส้า ผลการวิจัยพบว่า 1) หน่วยงานภาครัฐควรพัฒนาระบบการให้บริการให้มีความเสมอภาคหรือความเท่าเทียมกันในการ การให้ข้อมูลทางด้านสุขภาพที่เกี่ยวข้องกับประเด็นเครื่องตีแอลกอฮอล์แก่คนไทยและแรงงานต่างด้าวชาวพม่า 2) หน่วยงานภาครัฐควรพัฒนาระบบการดูแลหรือระบบการเตรียมความพร้อมทางด้านสุขภาพเพื่อการรองรับแรงงานต่างด้าวชาวพม่าที่มีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้น และ 3) หน่วยงานทางด้านสาธารณสุขควรพัฒนาระบบการส่งเสริมสุขภาพแก่แรงงานต่างด้าวชาวพม่าที่มีความครอบคลุมทุกพื้นที่โดยรูปแบบกระบวนการประสานผ่านนายจ้าง ทั้งนี้เพื่อให้เกิดการรับรู้ร่วมกันระหว่างนายจ้างและลูกจ้าง อันจะทำให้แรงงานสามารถดำเนินชีวิตได้อย่างเหมาะสมและสามารถรับรู้ข้อมูลข่าวสารด้านสุขภาพได้อย่างสมบูรณ์แบบ สรุปผลการวิจัย หน่วยงานทางด้านสาธารณสุขและหน่วยงานภาคีเครือข่ายทางด้านสุขภาพทุกภาคส่วนต้องมีการบูรณาการร่วมกันในการดำเนินงานเพื่อการส่งเสริมสุขภาพอย่างบูรณาการร่วมกัน อันจะทำให้กระบวนการในการการควบคุมหรือลด เลิก พฤติกรรมการตีเครื่องตีที่มีส่วนผสมของแอลกอฮอล์เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งการสร้างหรือสนับสนุนสื่อต่างๆทางด้านสุขภาพทั้งภาษาไทยและภาษาพม่า ซึ่งนับว่าเป็นสิ่งที่มีความสำคัญยิ่งและสามารถช่วยให้กลุ่มแรงงานสามารถเข้าถึงองค์ความรู้ทางด้านสุขภาพได้ โดยมีข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย คือ การสร้างและพัฒนาระบบการสร้างอาสาสมัครแรงงานต่างด้าวถือเป็นระบบที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในการที่จะช่วยให้แรงงานสามารถเข้าถึงระบบบริการสาธารณสุขได้อย่างครอบคลุมมากยิ่งขึ้น รวมทั้งการบูรณาการภาคีเครือข่ายทางด้านสุขภาพทุกภาคส่วนในพื้นที่ภาคใต้

คำสำคัญ: การถอดบทเรียน, แอลกอฮอล์, แรงงานต่างด้าวชาวพม่า, ประเทศไทย

การได้รับความรุนแรงในครอบครัวของเด็กและสตรีจากเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ จังหวัดสุพรรณบุรี :

การวิเคราะห์เอกสารย้อนหลัง

สุวัฒนา เกิดม่วง*

ศักติกร สุวรรณเจริญ สมใจ เจริญพันธ์

สังกัด คณะสาธารณสุขศาสตร์และสหเวชศาสตร์ วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดสุพรรณบุรี

*Corresponding author: suwattana_kerd@hotmail.com

บทคัดย่อ

บทนำ จังหวัดสุพรรณบุรีจัดอยู่ในลำดับ 1-5 ของประเทศที่มีผู้ถูกกระทำรุนแรงในครอบครัว สาเหตุหลักเกิดจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

วัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาการได้รับความรุนแรงและปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อผลกระทบของการกระทำรุนแรงในครอบครัวของเด็กและสตรีจากเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ จังหวัดสุพรรณบุรี

วิธีการวิจัย การวิจัยวิเคราะห์เอกสารแบบย้อนหลัง จากแบบรายงานทะเบียนบุคคลบริการเด็กและสตรีที่ถูกกระทำรุนแรงในครอบครัวจากศูนย์พึ่งได้ (OSCC) โรงพยาบาลเจ้าพระยาอภัยมราช จังหวัดสุพรรณบุรี ย้อนหลัง 10 ปี (พ.ศ. 2556-2565) กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้ถูกกระทำรุนแรงที่มีสาเหตุจากการที่ผู้กระทำดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ จำนวน 1,288 ราย วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา และการวิเคราะห์การถดถอยโลจิสติก ผลการวิจัย (Results)/ ผลการดำเนินงาน เด็กและสตรีถูกกระทำรุนแรงทางเพศ ทางร่างกาย และทางจิตใจ (ร้อยละ 36.1, 31.4 และ 29.4) ที่มารับบริการที่ศูนย์ OSCC จำแนกเป็นเด็ก (ร้อยละ 39.4) และสตรีผู้ใหญ่ (ร้อยละ 60.6) กลุ่มตัวอย่างมีแนวโน้มถูกกระทำรุนแรงในช่วงอายุที่ลดลง ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2560-2565 คือ 10-20 ปี สถานที่เกิดเหตุการณ์ คือ บ้านผู้กระทำ (ร้อยละ 37.2) ผู้กระทำ ความรุนแรงเป็นบิดา /สมาชิกในครอบครัว (ร้อยละ 38.5) กลุ่มตัวอย่างได้รับการบริการช่วยเหลือแบบสหวิชาชีพ และการดำเนินการด้านกฎหมาย เมื่อวิเคราะห์การถดถอยโลจิสติก พบว่า 1) บ้านผู้กระทำ ความรุนแรง (OR = 1.05, 95%CI = 2.69-5.82) 2) บิดา/บุคคลใกล้ชิดในครอบครัว (OR = 4.58, 95%CI = 1.31 – 16.01) 3) อายุที่ถูกกระทำ ความรุนแรง (10-20 ปี) (OR = 6.72, 95%CI = 1.39 – 32.44) 4) ปัญหาทางพฤติกรรม (บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นประจำ/ติดสุรา) (OR = 6.77, 95%CI = 1.60 – 28.55) 5) การกระทำ ความรุนแรงทางเพศ (OR = 12.00, 95% CI = 3.27 – 43.93) เป็นปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อผลกระทบที่ต้องดูแลฟื้นฟูผู้ถูกกระทำรุนแรงอย่างต่อเนื่อง (p<.05)

สรุป ผลการศึกษานี้นำไปใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการค้นหารูปแบบการป้องกันและหาแนวทางการแก้ไขปัญหาเด็กและสตรีที่ได้รับความรุนแรงในครอบครัว

ข้อเสนอแนะ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สหวิชาชีพควรกำหนดนโยบาย/แนวทางการป้องกันและช่วยเหลือผู้ถูกกระทำ ความรุนแรงจากเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ให้ดำเนินการด้านกฎหมาย เพื่อสร้างความสงบสุขและทำให้สังคมเกิดการพัฒนาดังข้างต้น

คำสำคัญ (Keywords): การวิเคราะห์เอกสารย้อนหลัง; ความรุนแรงในครอบครัว; เครื่องดื่มแอลกอฮอล์; เด็กและสตรี

ผลกระทบจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของสมาชิกคนอื่นๆ ในครัวเรือนต่อมารดา
และต่อเด็กต่ำกว่า 5 ปี ในจังหวัดเพชรบูรณ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพฑูรย์ สอนทน*

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นฤมล จันทร์มา

สังกัด คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์

*Corresponding author: sonthon_pai@hotmail.com

บทคัดย่อ

ผลกระทบจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของผู้ที่มีเพียงเล็กน้อยจนถึงแก่ชีวิต เช่น นอนไม่หลับ วิดก กังวล บาดเจ็บ ถูกทอดทิ้ง ความเสียหายต่อทรัพย์สิน ปัญหาการเงิน อุบัติเหตุจราจรและความรุนแรงในครอบครัว ผู้หญิงและเด็กเป็นกลุ่มที่มีความเสี่ยงจากผลกระทบสูงสุด การศึกษาผลกระทบจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของผู้อื่นต่อมารดาที่ทำหน้าที่เลี้ยงดูบุตรมีจำกัด วัตถุประสงค์ เพื่อวัดร้อยละของผลกระทบจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของสมาชิกคนอื่นๆในครัวเรือนต่อมารดาและต่อเด็ก และทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของสมาชิกคนอื่นๆในครัวเรือนกับผลกระทบต่อมารดาและเด็ก วิธีการวิจัย เป็นวิจัยเชิงวิเคราะห์ภาคตัดขวาง คำนวณขนาดตัวอย่างจากสูตรประมาณค่าสัดส่วน ทำการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอนและแบ่งกลุ่ม เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างมารดาที่ทำหน้าที่เลี้ยงดูบุตร≤5 ปีใน 6 อำเภอๆละ 1 ตำบลๆละ 12 หมู่บ้าน 1,503 คน ใช้ Multiple logistic regression นำเสนอค่า Adjusted odds ratio(AOR) พร้อมช่วงเชื่อมั่น(95%CI) วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรม Rstudio Version 4.0.3 ผลการวิจัย พบว่าผลกระทบจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของสมาชิกคนอื่นๆในครัวเรือนอย่างน้อย 1 ชนิดต่อมารดาร้อยละ 23.0 และเด็กร้อยละ 3.5 สมาชิกคนอื่นๆดื่มหนัก≥2คน (AOR= 22.96; 95%CI=8.05, 65.46) ดื่มหนัก 1 คน (AOR=10.39; 95%CI=7.13, 15.14) มารดาดื่มหนักเป็นประจำ (AOR=3.25; 95%CI=1.58, 6.68) มีความสัมพันธ์กับผลกระทบต่อมารดาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ สมาชิกคนอื่นๆดื่มหนัก 1 คน (AOR= 11.1; 95%CI= 4.73, 26.44) ดื่มแต่ไม่ดื่มหนัก (AOR=3.41; 95%CI=1.41, 8.22) มารดาดื่มหนักเป็นประจำ (AOR=5.75; 95%CI=1.69, 19.61) และมารดาดื่มแต่ไม่ดื่มหนัก (AOR= 4.23; 95%CI=1.96, 9.16) มีความสัมพันธ์กับผลกระทบต่อเด็กอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ สรุป การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของสมาชิกคนอื่นๆในครัวเรือนส่งผลกระทบต่อมารดาและต่อเด็ก ขณะที่การดื่มของมารดาส่งผลกระทบต่อตนเองและต่อเด็ก ข้อเสนอแนะ หน่วยงานระดับนโยบายควรออกกฎหมายห้ามสมาชิกคนอื่นๆในครัวเรือนรวมถึงมารดาดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ หากครัวเรือนมีมารดาเลี้ยงดูบุตร≤5 ปี หน่วยงานระดับปฏิบัติที่เกี่ยวข้องควรจัดกิจกรรมคัดกรองมารดาหรือเด็กที่เสี่ยงต่อการได้รับผลกระทบจากการดื่มของสมาชิกคนอื่นๆในครัวเรือนและจัดช่องทางการขอรับความช่วยเหลือต่างๆแก่มารดาและเด็กกลุ่มเสี่ยง

ต้นทุนตลอดชีวิตของการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทย

นายชัยศิริ เหลืองสินศิริ*

รศ.ดร.มนตร์ธรรม ถาวรเจริญทรัพย์, รศ.ดร.อุษา ฉายเกตุแก้ว,

รศ.ดร.อรลักษณ์ พัฒนาประทีป, Prof.Dr.Bundit Sornpaisarn, Prof.Dr.Jürgen Rehm

สังกัด คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

*Corresponding author: chaisiri@g.swu.ac.th

บทคัดย่อ

บทนำ การบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นหนึ่งในปัจจัยเสี่ยงสำคัญที่ก่อให้เกิดการสูญเสียทางเศรษฐกิจต่อสังคมไทย หลักฐานทางวิชาการที่เกี่ยวข้องกับผลกระทบทางเศรษฐกิจที่เกิดจากการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งในการสร้างความตระหนักในสังคมและเป็นข้อมูลจำเป็นสำหรับการประเมินความคุ้มค่าของมาตรการในการลดการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

วัตถุประสงค์ เพื่อประเมินต้นทุนตลอดชีวิตของการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทย

วิธีการวิจัย/วิธีการดำเนินงาน การประเมินต้นทุนความเจ็บป่วยด้วยวิธีการเชิงอุปติการณณ์ โดยใช้แบบจำลองต้นไม้ตัดสินใจและแบบจำลองมาร์คอฟเพื่อคำนวณต้นทุนที่เกิดจากการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในมุมมองทางสังคม ซึ่งครอบคลุมทั้งต้นทุนทางตรงทางการแพทย์ ต้นทุนทางตรงที่ไม่ใช่ทางการแพทย์ ต้นทุนทางตรงที่เกิดขึ้นจากทรัพย์สินที่เสียหายจากอุบัติเหตุการจราจรทางถนน ต้นทุนทางอ้อมจากการขาดงานเพื่อมารับการรักษาพยาบาลที่โรงพยาบาล และต้นทุนทางอ้อมจากการเสียชีวิตก่อนวัยอันควร โดยรายงานในหน่วยเงินบาท ปี พ.ศ. 2565 (1 ดอลลาร์สหรัฐ = 35.06 บาท)

ผลการวิจัย/ ผลการดำเนินงาน เมื่อเปรียบเทียบกับผู้ที่ไม่ดื่มแอลกอฮอล์ ต้นทุนส่วนเกินที่เกิดขึ้นจากนักดื่มตลอดชีวิตเพศชายและหญิงมีมูลค่าอยู่ที่ 721,344 บาท (ช่วงความเชื่อมั่น 95%: 687,910 - 754,779) และ 263,812 บาท (ช่วงความเชื่อมั่น 95%: 249,250 - 278,374) ตามลำดับ โดยการเลิกดื่มตั้งแต่อายุน้อยจะสามารถทำให้ประหยัดต้นทุนได้มากกว่า ทั้งนี้ต้นทุนส่วนเกินที่เกิดขึ้นจากนักดื่มที่เลิกดื่มเมื่อถึงอายุเฉลี่ยในการเลิกดื่มมีมูลค่าเท่ากับ 115,167 บาท/ราย สำหรับผู้หญิงและ 568,932 บาท/ราย สำหรับผู้ชาย เมื่อพิจารณารูปแบบการดื่มในปัจจุบันของประเทศไทย พบว่าต้นทุนที่เกิดขึ้นจากการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มีมูลค่าอยู่ที่ 498,196 บาทต่อนักดื่ม 1 ราย

สรุป ต้นทุนทางเศรษฐศาสตร์ที่สังคมต้องแบกรับจากการมีนักดื่มหน้าใหม่ 1 ราย มีมูลค่าสูงมาก ดังนั้นการป้องกันนักดื่มหน้าใหม่ และการทำให้นักดื่มเลิกดื่มตั้งแต่อายุน้อยจะช่วยลดความสูญเสียที่จะเกิดขึ้นได้อย่างมาก

ข้อเสนอแนะ/ ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย การบริโภคแอลกอฮอล์ก่อให้เกิดความสูญเสียทางเศรษฐกิจทั้งทางตรงและทางอ้อมเป็นจำนวนมาก การกำหนดนโยบายและการบังคับใช้มาตรการต่างๆ ที่มีประสิทธิภาพในการป้องกันนักดื่มหน้าใหม่ ลดการบริโภคแอลกอฮอล์ และสนับสนุนให้นักดื่มเลิกดื่มตั้งแต่อายุหน้านั้นเป็นสิ่งที่มีความจำเป็นอย่างมากในการลดความสูญเสียทางเศรษฐศาสตร์

คำสำคัญ (Keywords): แอลกอฮอล์, การบริโภค, เศรษฐศาสตร์, ต้นทุน, ต้นทุนความเจ็บป่วย, วิธีเชิงอุปติการณณ์

การรับมืออย่างรับผิดชอบต่อสังคมในการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะของประชาชน ในเขตพื้นที่เมือง เทศบาลเมืองปัตตานี

ผศ.ดร.ดิเรก ฆมานมานะ* และ นายมุฮัมมัดราฟิ มะเก็ง

สังกัด คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ม.อ.ปัตตานี

*Corresponding author: direak.m@psu.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัญหาและสถานการณ์การบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะของประชาชนในเขตพื้นที่เมืองเทศบาลเมืองปัตตานี และ 2) ศึกษาการรับมืออย่างรับผิดชอบต่อสังคมในการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่เมืองเทศบาลเมืองปัตตานี ระเบียบวิธีวิจัย ใช้วิธีการผสมผสานในการศึกษาเชิงปริมาณนำตามด้วยการศึกษาเชิงคุณภาพ โดยสำรวจกลุ่มตัวอย่างจำนวน 300 คน ประกอบด้วยกลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องหลัก ได้แก่ ผู้จำหน่าย ผู้บริโภค บุคลากรแพทย์ และกลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องรอง ได้แก่ ผู้ใช้บริการพื้นที่สาธารณะ ควบคู่กับการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลักจากทั้ง 2 กลุ่ม โดยสัมภาษณ์เพิ่มเติมผู้ที่เกี่ยวข้องในเชิงประเด็น ได้แก่ ตัวแทนภาครัฐ นักวิชาการ และภาคประชาสังคมจำนวน 38 คน ผลการศึกษาพบว่า สภาพปัญหาการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะของประชาชนในพื้นที่เมืองอยู่ในระดับปานกลาง โดยไม่ได้มีผลกระทบในเชิงโครงสร้างของสังคม โดยผู้ดื่มมีหลายกลุ่ม เช่น อาสาสมัครรักษาความปลอดภัย (อส.) คนทำงานออฟฟิศ นักศึกษา แรงงานข้ามชาติที่ทำงานประมงและก่อสร้าง รวมทั้งเยาวชน ส่วนใหญ่เกิดขึ้นเนื่องจากพฤติกรรมส่วนบุคคล ประกอบด้วย การขอบดืมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เพียงลำพังการดื่มเพื่อเสริมสร้างความมั่นใจให้ตนเอง ความชอบหรือความต้องการส่วนตัว และการดื่มเพื่อคลายเครียดหรือความกังวลใจ โดยหลังจากการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะแล้วส่วนใหญ่ยังมีกิจกรรมทางสังคมอย่างต่อเนื่อง สำหรับประเด็นการรับมืออย่างรับผิดชอบต่อสังคมพบว่าการไม่เคารพกฎ กติกา มาตรการทางสังคมสะท้อนให้เห็นประเด็นที่น่าสนใจ กล่าวคือแม้มีกฎหมายบังคับแต่หากไม่มีการนำไปสู่การปฏิบัติที่เคร่งครัดก็ยังคงมีคนดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อยู่ อีกทั้งเรื่องการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เกี่ยวข้องกับจิตสำนึกของแต่ละบุคคล ยังเป็นพื้นที่ที่มีคนต่างถิ่นต่างวัฒนธรรมอยู่ร่วมกันด้วยแล้ว เรื่องเหล่านี้ก็จะยังคงเป็นเรื่องท้าทายสำหรับทุกภาคส่วนในการกำกับดูแล ยิ่งในกลุ่มของผู้จำหน่ายที่มองว่า การขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ก็เป็นแค่อาชีพหนึ่ง การดื่มจะส่งผลกระทบต่อผู้อื่นหรือจะเป็นการละเมิดสิทธิหรือไม่อย่างไร เป็นหน้าที่ของผู้ดื่มเองที่ต้องควบคุมและจัดการตนเอง

การพัฒนาโปรแกรมการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน

พิสิษฐ์ สมงาม

สังกัด สำนักงานสาธารณสุขอำเภอจุน จังหวัดพะเยา

พฤติกรรมกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จากรายงานสถานการณ์การบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์รายจังหวัดพะเยาปี ปี 2550, 2554, 2560 และปี 2564 พบว่า จังหวัดที่ดื่มมากที่สุด 5 อันดับแรก คือ น่าน เชียงราย แพร่ มุกดาหาร พะเยา ซึ่งจะเห็นว่าพะเยาเป็น 1 ใน 5 จังหวัดที่มีการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มากที่สุดของประเทศไทยซึ่งจังหวัดพะเยาจึงถูกขนานนามว่า พะเยาเป็นเมืองหลวงแห่งสุรา โดยพบว่าประเภทของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่นักดื่มปัจจุบันดื่มบ่อยที่สุดคือสุรากลั่น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาและศึกษาผลของโปรแกรมปรับเปลี่ยนพฤติกรรมกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research & Development) เพื่อการพัฒนาโปรแกรมปรับเปลี่ยนพฤติกรรมกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน โดยใช้แนวคิดการเสริมสร้างพลังอำนาจของก๊อบสัน ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ได้แก่ (1) การค้นพบสภาพการณ์จริง (discovering reality) (2) การสะท้อนคิดอย่างมีวิจารณ์ญาณ (critical reflection) (3) การตัดสินใจเลือกวิธีปฏิบัติที่เหมาะสมและลงมือปฏิบัติ (taking charge) และ (4) การคงไว้ซึ่งพลังอำนาจ (holding on)กลุ่มตัวอย่างแบ่งเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มที่ 1 จำนวน 30 คน กลุ่มที่ 2 เพื่อดำเนินการในระยะที่ 2 ในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม จำนวน 66 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ กระบวนการกลุ่ม และแบบประเมินปัญหาการดื่มสุรา แบ่งออกเป็น 3 ระยะ ระยะที่ 1 ศึกษาสถานการณ์ปัญหา ระยะที่ 2 พัฒนาโปรแกรม ระยะที่ 3 ศึกษาผลของโปรแกรม

ผลการวิจัย ศึกษาสถานการณ์ปัญหา Dead case conference พบว่า การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นสาเหตุหลักของการเกิดอุบัติเหตุในพื้นที่อำเภอจุน ในปี 2567 ที่มีการเสียชีวิต 31.44 ต่อแสนประชากร และเป็นสาเหตุที่ทำให้เกิดการฆ่าตัวตายสำเร็จที่มีการเสียชีวิต 29.34 ต่อแสนประชากร จากการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนตามแบบประเมินปัญหาการดื่มสุรา หลังการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มที่ไม่ได้รับโปรแกรมปรับเปลี่ยนพฤติกรรมกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ (กลุ่มควบคุม) และกลุ่มที่ได้รับโปรแกรมปรับเปลี่ยนพฤติกรรมกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ (กลุ่มทดลอง) พบว่ากลุ่มที่ได้รับโปรแกรมปรับเปลี่ยนพฤติกรรมกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มีค่าเฉลี่ยคะแนนตามแบบประเมินปัญหาการดื่มสุรา ต่ำกว่ากลุ่มที่ไม่ได้รับโปรแกรมปรับเปลี่ยนพฤติกรรมกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.001$)

คำสำคัญ (Keywords): การพัฒนาโปรแกรม, การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

รูปแบบการใช้แอลกอฮอล์และสารเสพติดอื่นๆ ในนักดื่ม: การสำรวจในสี่กลุ่มประชากร

ฟาตอนะห์ จารู

สังกัด สาขาวิชาระบาดวิทยา คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

บทคัดย่อ

การใช้สารเสพติดร่วมกันหลายประเภทมีผลต่อภาวะการเสพติด เพิ่มความรุนแรงต่อสุขภาพ ทำให้การบำบัดเยียวยาซับซ้อนขึ้น การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษารูปแบบความชุกของการดื่มแอลกอฮอล์ร่วมกับสารเสพติดชนิดอื่น ใน 4 กลุ่มประชากร ได้แก่ นักเรียน นักศึกษา เยาวชนสถานพินิจ และประชาชนทั่วไปอายุมากกว่า 18 ปี วิธีการวิจัย การศึกษานำข้อมูลการดื่มสุราและสารเสพติดจากการสำรวจใน 4 กลุ่มประชากรได้แก่ นักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 นักศึกษามหาวิทยาลัยระดับปริญญาตรี เยาวชนผู้กระทำความผิด และประชาชนทั่วไป ดำเนินการเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามออนไลน์ที่มีความคล้ายกันทำให้เปรียบเทียบกันได้ ยกเว้นกลุ่มเยาวชนผู้กระทำความผิด เก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถามแบบกระดาษ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติแบบพรรณนาเพื่อประมาณการขนาดการใช้สุรา และการใช้สุราและสารเสพติดชนิดอื่นๆ ผลการศึกษา จำนวนอาสาสมัครทั้งสิ้น 11,764 คน แบ่งเป็นนักเรียนระดับมัธยมศึกษา (N=5813), นักศึกษามหาวิทยาลัย (N=2420) เยาวชนผู้กระทำความผิด (N=1220) และประชาชนทั่วไปอายุมากกว่า 18 ปี (N=2311) โดยภาพรวมกลุ่มที่ดื่มแอลกอฮอล์มากที่สุดได้แก่ เยาวชนผู้กระทำความผิด (69.8%) รองลงมาได้แก่ นักศึกษามหาวิทยาลัย (37.4%) นักเรียนมัธยมศึกษา (29.0%) และประชาชนทั่วไป (15.1%) นักเรียน นักศึกษา และประชาชนทั่วไปเพียง 50-60% เท่านั้นที่ดื่ม แอลกอฮอล์เพียงอย่างเดียว ขณะที่เยาวชนผู้กระทำความผิดร้อยละ 99.2 ดื่มแอลกอฮอล์และใช้สารเสพติดอื่นๆ ด้วย ได้แก่ บุหรี่ทั่วไป (90.5%) บุหรี่ไฟฟ้า (86.3%) กระท่อม (76.5%) กัญชา (86.5%) และยาบ้า (71.3%) บุหรี่ทั่วไปเป็นสารเสพติดที่ใช้ร่วมกับการดื่มสุรามากที่สุด รองลงมาคือบุหรี่ไฟฟ้า โดยนักเรียนและนักศึกษาสูบบุหรี่ 25.0% และประชาชนทั่วไปสูบบุหรี่ 32.1% ขณะที่นักเรียน (32.1%) และนักศึกษาสูบบุหรี่ไฟฟ้า (42.1%) มากกว่าประชาชนทั่วไป (14.1%) นักเรียนใช้กระท่อม (5.8%) กัญชา (7.9%) และยาบ้า (1.5%) น้อยกว่านักศึกษา (กระท่อม 18.0%, กัญชา 28.1%, ยาบ้า 3.7%) และประชาชนทั่วไป (กระท่อม 12.8%, กัญชา 14.9%, ยาบ้า 4.3%) สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย อัตราการดื่มแอลกอฮอล์ และสารเสพติดอื่นๆ มีระดับสูงในทุกกลุ่มประชากร ควรมีการเฝ้าระวัง และการบังคับใช้กฎหมายอย่างเข้มงวดขึ้น โดยเฉพาะในเด็กและเยาวชนไทย

คำสำคัญ (Keywords): การใช้สุราและสารเสพติด นักเรียนมัธยมศึกษา เยาวชนผู้กระทำความผิด นักศึกษามหาวิทยาลัย ประชาชนทั่วไป

การรับรู้และการมีส่วนร่วมของร้านค้าชุมชนต่อมาตรการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในช่วงเทศกาล กรณีศึกษาจังหวัดสระบุรี

ยอดชาย สุวรรณวงษ์¹, ทวีศักดิ์ เสมอใหญ่², ภัสสร ชาสิงห์³
สังกัด สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสระบุรี¹, วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี พระพุทธบาท²,
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

บทคัดย่อ

การศึกษาเชิงพรรณนาแบบตัดขวางนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการรับรู้และการมีส่วนร่วมของชุมชนเกี่ยวกับมาตรการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในช่วงเทศกาล กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้ประกอบการร้านค้าชุมชนที่ได้รับใบอนุญาตจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทั้งประเภท 1 และประเภท 2 ในพื้นที่จังหวัดสระบุรี จำนวน 200 ราย โดยใช้วิธีสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือการวิจัย คือ แบบสอบถามการรับรู้และการมีส่วนร่วมของชุมชนเกี่ยวกับมาตรการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในช่วงเทศกาล แบบประเมินค่า 5 ระดับ และคำถามปลายเปิด ข้อเสนอแนะในการสร้างการมีส่วนร่วมของร้านค้าชุมชนต่อการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เก็บรวบรวมข้อมูลทางไปรษณีย์ ระหว่างเดือนมิถุนายน-สิงหาคม 2567 วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการศึกษา พบว่า ร้านค้าประเภทร้านค้าปลีก ร้อยละ 88.00 ร้านค้าส่ง ร้อยละ 12.00 ผู้ให้ข้อมูลคือ ลูกจ้างหรือผู้ดูแลร้านค้าและเจ้าของกิจการ ร้อยละ 73.00 และ 21.00 ตามลำดับ และร้อยละ 85.00 ไม่เคยอบรมเกี่ยวกับกฎหมายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ร้อยละ 41.00 เคยได้รับการประชาสัมพันธ์จากบุคลากรภาครัฐ และร้อยละ 41.00 เคยได้รับการตรวจเตือน ประชาสัมพันธ์และบังคับใช้กฎหมายจากภาครัฐ และร้อยละ 3.00 เคยถูกร้องเรียนจากการปฏิบัติตาม พ.ร.บ. เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ โดยร้อยละ 100 ถูกร้องเรียนเรื่องการแสดงสัญลักษณ์หรือการโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และร้อยละ 5.00 เคยพบเห็นหรือรับรู้ว่ามีร้านค้าชุมชนจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในวันพระสำคัญ โดยร้านค้าชุมชนมีการรับรู้เกี่ยวกับมาตรการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในช่วงเทศกาลสำคัญในระดับมาก ($\bar{x} = 3.81$, S.D. = 0.73) โดยประเด็นที่รับรู้มากที่สุดคือ การห้ามจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ 24 ชั่วโมงใน 5 วันพระสำคัญ และรับรู้น้อยที่สุดคือ การโฆษณาแฝงโดยใช้เครื่องหมายหรือสัญลักษณ์ที่สื่อสารเกี่ยวกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เช่น น้ำดื่ม, น้ำแร่, เครื่องดื่มคล้ายผลิตภัณฑ์เปย์ร รองลงมาคือ การห้ามจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ให้กับผู้ที่มีอายุ 20 ปี และการส่งเสริมการขายโดยการลด แลก แจก แถม ในขณะที่พบว่าร้านค้าชุมชนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติตามมาตรการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในช่วงเทศกาลสำคัญในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.03$, S.D. = 0.92) โดยประเด็นที่มีส่วนร่วมมากที่สุดคือไม่จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ 24 ชั่วโมงใน 5 วันพระสำคัญ และประเด็นที่มีส่วนร่วมน้อยที่สุดคือ การจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์โดยไม่ตรวจสอบอายุผู้ซื้อ และมีการจัดกิจกรรมการส่งเสริมการขายในช่วงเทศกาล ข้อเสนอแนะในการเสริมสร้างความเข้มแข็งด้านการควบคุมของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของร้านค้าชุมชน ได้แก่ การจัดกิจกรรมอบรมและสร้างความตระหนักรู้ในชุมชนเกี่ยวกับผลกระทบของการบริโภคแอลกอฮอล์ รวมถึงการพัฒนานโยบายที่เข้มงวดขึ้นในการควบคุมการจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

ในช่วงเทศกาล การสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างหน่วยงานภาครัฐ แกนนำชุมชน และตัวแทนผู้ประกอบการร้านค้าชุมชนในการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เพื่อให้เกิดการรับรู้และการมีส่วนร่วมอย่างเข้มแข็งและยั่งยืน

คำสำคัญ: การรับรู้, การมีส่วนร่วม, เครื่องดื่มแอลกอฮอล์, มาตรการควบคุม, ร้านค้าชุมชน, เทศกาลสำคัญ

พริตตี้เหล่า สาวเซียร์เปียร์ กลยุทธ์โฆษณาและส่งเสริมการขายเครื่องตี๋มแอลกอฮอล์
การสื่อสารด้วยสิ่งเร้าผ่านมายาคติทางเพศ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ทิปวิท พงศ์ไพบูลย์

สังกัด คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ

บทคัดย่อ

การจัดให้มีพนักงานสาวซึ่งรู้จักกันในชื่อ “พริตตี้เหล่า สาวเซียร์เปียร์” ทำหน้าที่ส่งเสริมการขายเครื่องตี๋มแอลกอฮอล์ในสถานจำหน่ายรูปแบบต่างๆ เป็นกลยุทธ์ส่งเสริมการขายซึ่งนำ “มายาคติทางเพศ” มาใช้กระตุ้นและดึงดูดความสนใจของผู้บริโภคต่อการตัดสินใจ “เลือกตี๋ม” หรือ “เพิ่มปริมาณในการตี๋ม” อันส่งผลต่อยอดการขายผลิตภัณฑ์โดยตรง และนำมาซึ่งพฤติกรรมและการสร้างค่านิยมในการบริโภคฯจนเกินความพอดี งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1. เพื่อศึกษากลยุทธ์โฆษณาและส่งเสริมการขายเครื่องตี๋มแอลกอฮอล์ ผ่านกิจกรรมของผู้ประกอบอาชีพเป็นพริตตี้และพนักงานสาวส่งเสริมการขาย และ 2. เพื่อศึกษาถึงภาวะการณ์ตัดสินใจตี๋มเครื่องตี๋มแอลกอฮอล์ ของผู้บริโภคฯ อันส่งผลมาจากแรงหนุนเสริมผ่านกิจกรรมของผู้ประกอบอาชีพพนักงานสาวส่งเสริมการขายฯ

วิธีการวิจัย มุ่งศึกษาเรื่องกลยุทธ์การส่งเสริมการขายเครื่องตี๋มฯ และปรากฏการณ์ความสัมพันธ์กับพฤติกรรมบริโภคของผู้ตี๋ม โดยเจาะจงพื้นที่ใน สงขลา ตรัง และพัทลุง เป็นกลุ่มเป้าหมาย ผู้วิจัยใช้การสัมภาษณ์เชิงลึก (In depth interview) สาวเซียร์เปียร์ในพื้นที่ดังกล่าวจำนวนรวมทั้งสิ้น 100 คน โดยใช้คำถามเชิงโครงสร้างในประเด็นที่ต้องการการศึกษา สัมภาษณ์แหล่งข้อมูลเป็นการเฉพาะบุคคลทั้งสาวเซียร์เปียร์ และลูกค้าผู้ตี๋ม

ผลการวิจัยพบว่า กลยุทธ์การใช้ “พริตตี้เหล่าสาวเซียร์เปียร์” ส่งเสริมการขายเครื่องตี๋มแอลกอฮอล์ เป็นกลยุทธ์ “แบบขายตรง” เข้าสู่กลุ่มเป้าหมาย โดยนำ “มายาคติทางเพศ” ได้แก่ ตัวพนักงานขายเพศหญิงหน้าตาดี บุคลิกดี อยู่ในวัยกำลังศึกษา หรืออยู่ในวัยที่สำเร็จการศึกษาไม่นาน มาใช้กระตุ้นและดึงดูดความสนใจของผู้บริโภคฯ โดยผลิตภัณฑ์เครื่องตี๋มฯ จะใช้คำจ้างเป็นแรงจูงใจในการว่าจ้าง กลยุทธ์นี้ทำกันแพร่หลายในสถานบริการที่อนุญาตให้มีการจำหน่ายเครื่องตี๋มแอลกอฮอล์อย่างถูกกฎหมาย เป็นการเพิ่มยอดขายผลิตภัณฑ์ของตนเองและแข่งขันทางการตลาดระหว่างผลิตภัณฑ์ไปในตัว บางกรณีมีการไปจัดกิจกรรมส่งเสริมและกระตุ้นยอดขายในวาระพิเศษ เช่น งานเลี้ยงสังสรรค์ งานแข่งขันกีฬา กิจกรรมลานเปียร์ แม้แต่งานบุญงานประเพณีที่ทางเจ้าภาพจัดให้มีการตี๋มเครื่องตี๋มฯ ในงานได้ เมื่อวิเคราะห์ผ่านผู้บริโภค กลยุทธ์นี้ ส่งผลต่อการตัดสินใจ “เลือกตี๋ม” ในตัวผลิตภัณฑ์ หรือ “เพิ่มปริมาณในการตี๋ม” อันเป็นผลจากการกระตุ้นโดย “มายาคติทางเพศ” ของพนักงานส่งเสริมการขายผ่านปัจจัยต่างๆ ได้แก่ รูปร่าง หน้าตา การหว่านล้อมด้วยท่วงท่า กิริยา วาจา การใช้จิตวิทยาในการโน้มน้าวใจ หรือแม้แต่การใช้ “เสนอหิโนความเป็นผู้หญิงบางประการ” พริตตี้เหล่าฯ เป็นกลยุทธ์ส่งเสริมการขายผลิตภัณฑ์เครื่องตี๋มฯ ณ จุดซึ่งมีการบริโภคโดยตรง เป็นกลยุทธ์ที่เข้าถึงผู้บริโภคในทันที เป็นการอุดช่องว่างที่ไม่สามารถนำผลิตภัณฑ์เครื่องตี๋มฯนี้ไปทำการโฆษณาผ่านสื่อสารมวลชน (โทรทัศน์) ได้

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย ควรกำหนดมาตรการควบคุมการใช้บุคคลมาเป็นสื่อในการส่งเสริมการขาย เครื่องดื่มฯ ให้มีความรัดกุมมากกว่าในปัจจุบัน เช่น กำหนดอายุของพนักงานให้ไม่น้อยกว่าอายุที่กฎหมายเยาวชนระบุ กำหนดกิจกรรมหรือรูปแบบของการส่งเสริมการขายให้เหมาะสมและมีส่วนร่วมรับผิดชอบต่อสังคมมากขึ้น และควรมีมาตรการลงโทษทางกฎหมายต่อตัวแทนผู้จำหน่าย หรือตัวผลิตภัณฑ์เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ในกรณีซึ่งมีการส่งเสริมการขายในรูปแบบหรือกิจกรรมที่ไม่เหมาะสม ตลอดจนการปล่อยปละละเลยต่อกรณีการค้าแรงงานมนุษย์แบบไม่ชอบธรรม ฯลฯ

คำสำคัญ : พรตตี้เหล่า สาวเซียร์เบียร์/ กลยุทธ์โฆษณา/ การส่งเสริมการขาย/ เครื่องดื่มแอลกอฮอล์/ สิ่งเร้า/ มายาคติทางเพศ

วาทกรรม เพศภาวะ และอำนาจในตนของวัยรุ่นและเยาวชนหญิงที่ดื่มแอลกอฮอล์

รองศาสตราจารย์ ดร.เพ็ญจันทร์ ประดับมุข เซอร์เรอร์

ดร.รัชดา เรืองสารกุล

สังกัด คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

บทคัดย่อ

การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในวัยรุ่นหญิงในสังคมยุคหลังทันสมัย ถูกประกอบสร้างด้วยชุดความรู้ ความจริงผ่านวาทกรรมเกี่ยวกับ “เครื่องดื่มแอลกอฮอล์และการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์” ที่หลากหลาย ลื่นไหล สลับซับซ้อนมากในสังคม วัตถุประสงค์ ศึกษาวาทกรรม การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในวัยรุ่นหญิง และอัตวิสัย ตัวตน ประสบการณ์ การต่อต้าน ต่อรองของวัยรุ่นหญิงที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ วิธีการวิจัย การศึกษาเชิงคุณภาพ กับวัยรุ่นหญิงอายุ ระหว่าง 16-24 ปี ที่เป็นนักดื่มแอลกอฮอล์ในปัจจุบัน (ดื่มประจำ หรือดื่มเป็นครั้งคราว) ในพื้นที่จังหวัดเพชรบุรี จำนวน 16 ราย วิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา (content analysis) ผลการวิจัย พบ วาทกรรมที่เกี่ยวข้องกับแอลกอฮอล์และการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของวัยรุ่นหญิง ได้แก่ 1) วาทกรรมเพศภาวะ ตัวบทแสดงถึงมุมมองของสังคมต่อผู้หญิงโดยมองว่าผู้หญิงที่ดื่มไม่ได้เป็นไปตามบรรทัดฐานของสังคม ผู้หญิงที่ดื่ม-ผู้หญิงไม่ดี หรือ ภาพตัวแทน ผู้หญิงดื่ม-เหมือนล ายอง ผู้หญิงดื่ม-“ง่าย” 2) วาทกรรมศาสนา เกี่ยวข้องกับ ศีลธรรมและจริยธรรมของศาสนา ได้แก่ ผิดบาป ผิดศีล 3) วาทกรรมทางสังคม การดื่ม คือ ความสนุก สร้างเพื่อน เป็นมารยาท ความกล้า มั่นใจ พุดเก่ง คลายเครียด บ่งบอกความเป็นผู้ใหญ่ 4) วาทกรรมรัฐ และการแพทย์และสาธารณสุข ได้แก่ “ดื่มสุราเสียสุขภาพ” “มีผลกระทบต่อลูก” “เหล้าทำให้เกิดความรุนแรง ก้าวร้าว” “เหล้าเป็นสิ่งที่ต้องห้าม” 5) วาทกรรมเศรษฐกิจเสรีนิยมใหม่ ได้แก่ ดื่ม แลกเงิน เหล้าแพงเด็กซื้อไม่ไหว 6) วาทกรรมเด็ก-ผู้ใหญ่ เหล้าถูกให้ความหมายว่าเป็นเรื่องของผู้ใหญ่ โตแล้ว ดื่มได้ 7) วาทกรรมสิทธิ/ปัจเจก การดื่ม เป็นเรื่องของสิทธิ เป็นเรื่องของปัจเจก และอำนาจในตนในการตัดสินใจ อำนาจในตนในการต่อต้าน คือการควบคุมตนเอง (self-control) การใช้เหล้า เพื่อตอบสนองต่อความสุข การผ่อนคลายจากความเครียด รวมทั้งการแสดงออกต่างๆ ต่อรองการดื่มกับ บทบาททางเพศ เช่น การเว้นการดื่มในบางสถานการณ์ที่อาจกระทบกับคนในครอบครัว สรุป ชุดวาทกรรมที่เกี่ยวข้องกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่สัมพันธ์กับตัวตนของวัยรุ่นหญิงที่หลากหลาย ลื่นไหล วัยรุ่นหญิงเลือกรับปรับใช้ หรือ ต่อต้านขัดแย้งวาทกรรมกระแสหลักโดยวาทกรรมทางเลือกใหม่ที่ว่าด้วย ความเป็นอิสระ เป็นสิทธิ เป็นความรับผิดชอบของตนเอง ข้อเสนอแนะ มุ่งมาตรการเรื่องการลดอันตราย (harm reductions) ผ่านมุมมองและบริบทชีวิต และวัฒนธรรมวัยรุ่น

คำสำคัญ (Keywords): วาทกรรม เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ วัยรุ่นหญิง การต่อต้านต่อรอง

A Phenomenological Exploration of Binge Drinking Experiences among Late Adolescent Females

N. Khunbutsri,¹ H. Sethabouppha,¹ S. Lirtmunlikaporn,¹ N. Chaloumsuk¹

¹Nursing, Chiang Mai University, Thailand

Background: Binge drinking among late adolescent females is a significant concern, necessitating a comprehension of their perspectives to develop effective interventions. However, research on the subjective experiences of this specific group is limited.

Objective: This study aimed to explore late adolescent females' perceptions of binge drinking based on their own experiences.

Methods: Employing a Heideggerian phenomenological approach, we delved into the lived experiences and meanings associated with binge drinking in this population. In-depth interviews were conducted with 23 late adolescent females aged 18 to 24 who engaged in binge drinking. Participants were selected based on criteria including consuming large quantities of alcohol in a single session, often consuming four or more drinks on the same occasion, and at least one occasion within the past six months. The theoretical framework for this study was based on feminist standpoint theory and phenomenology. Thematic analysis was used to analyze the data.

Results: The analysis revealed four main themes: 1) emancipating free expression for females, where binge drinking was perceived as a way to liberate themselves from social stigma and express their freedom without inhibition; 2) demonstrating gender equality through heavy drinking, where female binge drinking was seen as socially accepted and on par with male drinking behaviors; 3) over-limit drinking, where participants described experiencing acute physiological, emotional, and behavioral impairments due to excessive alcohol consumption; and (4) fully loaded drinking with a special one, where binge drinking was associated with celebrating one's own or a significant other's special occasions.

Conclusion: This study provides valuable insights into the complex and multifaceted perspectives of Thai late adolescent females regarding their binge drinking experiences. These findings highlight the need for culturally tailored interventions that address the sociocultural factors influencing this phenomenon and support this vulnerable population in making healthier choices.

Key words: Binge Drinking, Adolescent Females, Lived Experience, Phenomenological study

การทำความเข้าใจประสบการณ์การบริโภคเครื่องดื่มผสมแอลกอฮอล์ในผู้ใหญ่ตอนต้นในประเทศไทยจาก มุมมองจิตวิทยาการเมือง

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ตรุณี ภูขาว และ นางสาวดิพัทธ์ ถาวรวุฒิชชาติ
สังกัด คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

บทคัดย่อ

การบริโภคเครื่องดื่มผสมแอลกอฮอล์ในกลุ่มผู้ใหญ่ตอนต้นในประเทศไทยสะท้อนถึงพฤติกรรมทางสังคมและวัฒนธรรมที่หลากหลาย ซึ่งการวิจัยที่ผ่านมาในประเด็นนี้มักมุ่งเน้นการวิเคราะห์ผลกระทบด้านสุขภาพและพฤติกรรมส่วนบุคคลเป็นหลัก อย่างไรก็ตามการทำความเข้าใจถึงปัจจัยเชิงโครงสร้างและการเมืองที่ส่งผลต่อประสบการณ์การบริโภคเครื่องดื่มผสมแอลกอฮอล์ยังไม่ได้ได้รับความสนใจเท่าที่ควร โดยเฉพาะในส่วนของบทบาทอำนาจรัฐและนโยบายสาธารณะที่อาจมีอิทธิพลต่อสุขภาวะ (Wellbeing) วัตถุประสงค์ เพื่อใช้แนวคิดจิตวิทยาการเมืองในการขยายมุมมองการวิเคราะห์ให้ครอบคลุมถึงปัจจัยทางสังคมและเข้าใจพลวัตของอำนาจรัฐที่ส่งผลต่อสุขภาวะของผู้บริโภค กลุ่มผู้ใหญ่ตอนต้นรวมถึงการเสริมสร้างความเข้าใจเชิงลึกเกี่ยวกับประสบการณ์และมุมมองของกลุ่มผู้ใหญ่ตอนต้นในประเด็นการบริโภคเครื่องดื่มผสมแอลกอฮอล์ วิธีการวิจัย การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพ โดยการสัมภาษณ์ทั้งตัวต่อตัวหรือทางออนไลน์กับกลุ่มเป้าหมายที่เป็นประชาชนชาวไทย อาศัยอยู่ในประเทศไทยขณะสัมภาษณ์ มีอายุตั้งแต่ 20 ปีขึ้นไป และไม่เกิน 40 ปีบริบูรณ์ จำนวน 34 คน โดยใช้แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง การวิเคราะห์ข้อมูลดำเนินการตาม Mc-Adams (1993) โดยการค้นหาสาระของเรื่องเล่า (Theme) และเรียงร้อยเรื่องราวเป็นผลการศึกษา ผลการวิจัยในจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 34 คน มีผู้ที่เคลื่อนไหวทางการเมืองทั้งหมด 21 คน และไม่เคลื่อนไหวทางการเมือง 13 คน ผลการศึกษาพบว่า การบริโภคเครื่องดื่มผสมแอลกอฮอล์เชื่อมโยงกับสุขภาวะในระดับต่าง ๆ ของผู้ให้ข้อมูล ทั้งในแง่ของการส่งเสริมสุขภาวะ เช่น การตอบสนองความพึงพอใจและความต้องการส่วนบุคคล รวมถึงการสร้างเสริมเชื่อมโยงกับสังคมและในแง่ของผลกระทบทางลบ เช่น ปัญหาสุขภาพ การบาดเจ็บ และปัญหาด้านความทรงจำ นอกจากนี้ ปัจจัยต่าง ๆ ที่นำไปสู่การเคลื่อนไหวทางการเมืองเกี่ยวกับนโยบายเครื่องดื่มผสมแอลกอฮอล์ ประกอบด้วย การเข้าถึงข้อมูลในยุคโลกาภิวัตน์ การยอมรับความหลากหลายทางวัฒนธรรม ความเป็นธรรมทางสังคม และทัศนคติที่มีต่อนโยบายรัฐ การเคลื่อนไหวสะท้อนถึงการแสวงหาอิสรภาพจากการรับรู้ถึงสุขภาวะระดับกลุ่มถูกระงับจากอำนาจรัฐ สรุป ทั้งรัฐและประชาชนที่เคลื่อนไหวต่างมุ่งหวังที่จะสร้างสุขภาวะความอยู่ดีมีสุขให้แก่ประชาชน แต่ให้ความหมายที่แตกต่างกัน ซึ่งทำให้เกิดการปะทะทางความคิด ผลการวิจัยและเป้าหมายการสร้างความอยู่ดีมีสุขร่วมกันได้

ข้อเสนอแนะ/ ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย: แนะนำให้ใช้รูปแบบการสื่อสารเพื่อสร้างความเห็นอกเห็นใจทั้งในระดับบุคคลและในเชิงโครงสร้างทางสังคม รวมไปถึงการคำนึงถึงความหลากหลายทางวัฒนธรรมและความเป็นธรรมทางสังคมโดยอาจพิจารณาใช้วิธีการสื่อสารแบบสัมภาษณ์เพื่อสร้างแรงจูงใจ แบบมหภาค Macro Motivational Interviewing (MI) เพื่อสนับสนุนให้ทั้งรัฐและประชาชนสื่อสารเป้าหมายและคุณค่าร่วมกัน

คำสำคัญ (Keywords): เครื่องดื่มผสมแอลกอฮอล์, ผู้ใหญ่ตอนต้น, จิตวิทยาการเมือง, การกีดกัน, สุขภาวะความอยู่ดีมีสุข

พฤติกรรมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษาด้านสาธารณสุข จังหวัดสุพรรณบุรี

สุวัฒนา เกิดม่วง

สังกัด คณะสาธารณสุขศาสตร์และสหเวชศาสตร์ วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดสุพรรณบุรี

บทคัดย่อ

บทนำ นักศึกษาด้านสาธารณสุขมีแนวโน้มดื่มแอลกอฮอล์สูงขึ้นอย่างชัดเจน โดยมีสาเหตุจากความเครียดจากการเรียนและการฝึกปฏิบัติงานในชุมชน รวมทั้งค่านิยม/รสนิยมการดื่มของวัยรุ่น

วัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาพฤติกรรมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษาด้านสาธารณสุข จังหวัดสุพรรณบุรี

วิธีการวิจัย การวิจัยเชิงพรรณนาแบบภาคตัดขวาง กลุ่มตัวอย่างคือ นักศึกษาด้านสาธารณสุขที่ศึกษาในหลักสูตรสาธารณสุขศาสตร์ทุกหลักสูตร จังหวัดสุพรรณบุรี ประจำปีการศึกษา 2566 จำนวนขนาดกลุ่มตัวอย่างจากสูตรของ Krejcie & Morgan ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 245 คน คัดเลือกมาด้วยวิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามออนไลน์แบบตอบด้วยตนเองที่ประยุกต์ตามกรอบแนวคิด PRECEDE Framework วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนาและสถิติไคสแควร์

ผลการวิจัย กลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อยู่ในระดับมีความเสี่ยงถึงมีภาวะติดสุรา (ร้อยละ 30.20) เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 86.50) มีอายุอยู่ในช่วง 18-22 ปี (ร้อยละ 76.30) รายได้ต่อเดือนอยู่ในช่วง 3,001-6,000 บาท (ร้อยละ 42.90) กลุ่มตัวอย่างมีความรู้และทัศนคติเกี่ยวกับการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อยู่ในระดับปานกลาง (ร้อยละ 53.10 และ 66.10) ด้านแรงสนับสนุนจากสื่อโฆษณาและเพื่อนอยู่ในระดับสูง (ร้อยละ 47.80 และ 59.60) สำหรับปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษาด้านสาธารณสุข ได้แก่ เพศ อายุ หลักสูตรและสาขาที่ศึกษา รายได้ที่ได้รับต่อเดือน ทัศนคติเกี่ยวกับการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ การเข้าถึงแหล่งซื้อขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และแรงสนับสนุนจากสื่อโฆษณาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$)

สรุป ผลการวิจัยครั้งนี้สามารถนำไปใช้ในการวางแผนป้องกันการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในนักศึกษาด้านสาธารณสุข ข้อเสนอแนะ (Conclusion and Recommendations)/ ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย สถานศึกษาควรให้มีการปลูกฝังทัศนคติที่ถูกต้องเกี่ยวกับการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และเฝ้าระวังกลุ่มที่มีพฤติกรรมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อยู่ในระดับมีความเสี่ยงถึงมีภาวะติดสุรา รวมทั้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรกำหนดนโยบาย / มาตรการการเผยแพร่และควบคุมสื่อโฆษณาที่เฉพาะเจาะจงสำหรับนักศึกษา เพื่อเป็นการป้องกันผลกระทบที่อาจเกิดจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และเป็นการรักษาภาพลักษณ์ของวิชาชีพ

คำสำคัญ (Keywords): เครื่องดื่มแอลกอฮอล์; พฤติกรรมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์; นักศึกษาด้านสาธารณสุข

การประชุมวิชาการ สุราระดับชาติ ครั้งที่ 13

พระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ฉบับใหม่:
ก้าวข้ามจุดบกพร่อง มุ่งสู่เป้าหมายที่ยั่งยืน

New Alcohol Control Act: Move the promises, fix the flaws

ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา

คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ

 cas.or.th | Centre for Alcohol Studies : CAS